

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

**HALAS KILÁTÁSOK
FOLYÁSROL NÉZVE**

NÁDUDVAR KERESKEDELMÉRŐL 3. oldal

A NAPLÓ POSTÁJA

4. oldal

BOROSTYÁNFÜLD FILMGYÁRÁBAN

TÉVÉTALLÓZÓ

5. oldal

**Kommunisták
számvetése**

A Magyar Szocialista Munkáspártban immár a szervezeti szabályzatban is rögzített hagyomány, hogy a pártalapszervezetek évente egyszer beszámoló taggyűlésen tekintik át az elmúlt esztendő munkáját, eredményeit. Ilyenkor — az elvégzett munkát egybevetve a lehetőségekkel — számvetést készítenek és kimunkálják a jövő év feladatait is.

Ezekre a taggyűlésekre általában az év végén kerül sor az ipari és a mezőgazdasági üzemekben, intézményekben. A beszámoló taggyűlések az idén a mai naptól kezdődő egy hónapon belül zajlanak le mindenütt, aszerint, hogy hol, melyik időpontban az indokoltabb. Ünnepi és mégis munka jellegű kommunista tanácskozások színlelyei lesznek tehát megyeszerte a kultúrtermek, klubszobák, tanácstermek vagy ebédlők.

Ünnepi események ezek, mert az elvégzett munka összegzése, a megtett út felmérése mindig tartalmaz valami ünnepélyességet, de hétköznapiak is, mert ugyanakkor munka jellegűek, mert az asztalra terített vörös drapéria és vázában levő virág külsőségei között nagyon is mindennapi valóságunkról lesz szó. Ez is hagyomány...

A beszámoló taggyűléseket mindenütt megelőzik a párttagokkal pártcsoportokban folytatott elbeszélgetések. A kommunisták egyéni elszámolásai pártmegbízatásuk teljesítéséről és a közös munka javítására vonatkozó javaslati így bekeverülnek a pártvezetőség beszámolójába csakúgy, mint az év során tartott tanácskozások tapasztalatai.

1983-ban pedig nem kisebb jelentőségű kérdésre adtak választ a pártszervezetek, mint hogy hol tartunk a pártkongresszus határozatainak megvalósításában. Akkor eredmények és pótolandó hiányosságok szerepeltek a beszámolóban. Az azóta eltelt időszak az erők egyesítésének, koncentrációjának időszaka volt. Most megmérjük: az erőfeszítés mit eredményezett.

Nem könnyű világpolitikai és világgazdasági helyzet közepette dolgozni ma termelő kollektívák s a kommunisták pártszervezetei. A gazdaságban, a politizálásban, a tudatformálásban egyaránt nehezdedik a körülmények. Érezte ezt idén a párttagság is, de tudta és tudja: életünk, egész társadalmi valóságunk csak olyan lehet a nehezebb próbatételek közepette is, amilyen magunk alakítjuk. Mert ezt bizonyította az MSZMP több évtizedes politikája.

H. A.

A forradalmi munkásmozgalom elszakíthatatlan a könyvtől

**A POLITIKAI KÖNYVNAPOK
MEGYEI MEGNYITÓJA BALMAZÚJVÁROSON**

Ünnepélyes megnyitót szerveztek a politikai könyvnapok megyei eseménysorozata kezdeteként az MSZMP Hajdú-Bihar megyei, debreceni járási és balmazújvárosi nagyközségi bizottságai, valamint a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltsége november 14-én 17 órai kezdettel a balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központ pódiumtermében.

Dr. Onosi László megnyitja a megyei politikai könyvnapokat

Kovács István, a debreceni járási pártbizottság első titkára köszöntötte a megyesilent párt-, állami, tömegszervezeti és gazdasági vezetőket, akik a megye minden nagyobb települését is képviselték, majd dr. Onosi László, az MSZMP Hajdú-

Hacsak jelképesen is, de kapcsolódni a politikai könyvnapok a NOSZF-hoz, annak szelleméhez, amely a forradalmi elméletet a forradalmi gyakorlathoz kapcsolta. A nagy történelmi sorsfordulót azt az üzenetet is hordozzák, hogy ismételten gondoljuk át mai, mindennapi gondjainkat is. A forradalmi munkásmozgalom elszakíthatatlan a könyvtől, az volt régen is, s így van ez ma is: az elméleti politikai irodalom, a marxizmus klasszikusainak tanulmányozása segítségül jelent, aminthogy szocialista jelenünk állandó és változó elemeinek át gondolása sem nélkülözheti a tudatos megalapozottságot. Ez hozzájárul ahhoz, hogy lé-

formáló könyv sajátunkká válna kulcskérdés. Az értékes könyv — legyen az politikai irodalom, költészet vagy tudományos publikáció — rendszeres olvasása biztos hitet és tudást épít fel bennünk, amivel jövőnket tudatosabban alakíthatjuk.

Az ünnepi megnyitót bevezető után dr. Onosi László átadta a Kossuth Könyvkiadó „Kiváló terjesztő” plakettjét Posta Jánosnének, az Epi-tó-, Fa- és Vasipari Szövet-

kezét dolgozójának, akinek Böröndi László, a Kossuth Könyvkiadó jelenlévő főkönyvelője is gratulált.

A Veres Péter Művelődési Központban egy héti kiállítás látható a Kossuth Könyvkiadó sikeres és nagy közérdeklődésre számot tartó könyveiből, s a legújabb kiadványokat is meg lehet vásárolni a helyszínen.

Farkas Bertalan fogadása a megyei pártbizottságon (Fotó: Kalmár István)

Farkas Bertalan úrhajós a megyei pártbizottságon

A fizikusnapok rendezvényt szerveztek az idei témája az ember és a világúr kapcsolata. A rendezvényt szervező Farkas Bertalan úrhajóst kérték fel a rendezők.

Farkas Bertalan alezredes, a Magyar Népköztársaság úrhajósát hétfőn délelőtt a megyei pártbizottság székházában Tóth Imrénének és dr. Onosi Lászlónak, a megyei pártbizottság titkárainak, dr. Szabó Imrénének, a megyei tanács elnökének, Olajos Ernőnek, a városi pártbizottság titkárainak, dr. Ács Istvánnak, a Debrecen városi Tanács elnökének, Szendi Sándornak, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa vezető tit-

Összehangolt tevékenység Debrecen felsőoktatási intézményei között

Debrecen hat felsőoktatási intézményének és a város kutatóintézeteinek képviselői az Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskolán tartottak megbeszélést november 14-én délután. A Felsőoktatási Intézmények és Kutatóintézetek Tanácsa (FIKIT) kibővített titkársági ülésén dr. Szabó Tamás elnök a most létrehozott koordinációs bizottságok vezetői előtt ismertette a tizennegy munkacsoport tevékenységével kapcsolatos elképzeléseket.

A bizottságok átfogó kutatási témáikat, párt-, KISZ-munkát, az oktató-nevelő, valamint a sport-, kulturális, könyvtári, gazdasági feladatok egészét, a tudományos diákkörök és a kollégiumok tevékenységét. Az egyetemek, főiskolák és kutatóintézetek képviselői rendszeresen egyeztetik az intézményi elképzeléseket, átveszik egymás tapasztalatait, s így megszüntethetők a ma még sokszor párhuzamosan folyó szervezések is.

Fizikusnapok Debrecenben

Ember és világúr, csillagászat és űrkutatás, számítástechnika, nukleáris történelmünk és hasonló témák szerepelnek a fizikusnapok egy héti tartó rendezvényesorozatán, amely tegnap vette kezdetét Debrecenben a Kölcsey Művelődési Központban.

A rendezvényesorozat ideje alatt tekinthető meg a Hazánk és az űrkutatás című kiállítás a művelődési központ előcsarnokában. Az előadásokon kívül filmvetítések, mérőeszköz-bemutatók, diákoknak és tanároknak szóló számítástechnikai foglalkozások, nyilvános vetélkedők szerepelnek a programban. Az érdeklődők ellátogathatnak az Atommagkutató Intézetbe, a gimnáziumok IV. osztályos tanulói próbafelvételeit írhatnak fizikából.

A fizikusnapok megnyitója a Kölcsey Művelődési Központban

Hazánkba érkezik az osztrák kancellár

Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására november 15-én, kedden hivatalos látogatásra hazánkba érkezik dr. Fred Sinowatz, osztrák szövetségi kancellár. (MTI)

Fred Sinowatz, az Osztrák Köztársaság szövetségi kancellárja 1929. február 5-én született Neufeld an der Leithán (Lajtaújfalu), egy burgenlandi iparosodott faluban. Munkácsalád gyermeke, szülei még beszéltek magyarul is. Elemi iskolát tanulmányai után Sinowatz Wiener Neustadtban, majd Badenben járt gimnáziumba, ahol 1948-ban érettségizett. Bécsben folytatott egyetemi tanulmányokat; germanisztikát, történelmet és sajtótudományt hallgatott. 1953-ban filozófiai doktori oklevelet szerzett.

Még ebben az évben alkalmazták a burgenlandi tartományi kormány hivatalában, a kormány egyik tagjának titkáráként. 1961-ben a burgenlandi tartományi gyűlés tagjává választották, ugyanakkor az Osztrák Szocialista Párt tartományi titkára, 1964-ben a burgenlandi tartományi gyűlés (Landtag) elnöke lett. 1966-tól a burgenlandi tartományi kormány tagja (kulturális tanácsos), 1971-től szövetségi oktatási és művészeti miniszter volt. E minőségében többször járt hazánkban, illetve fogadta magyar partnereit.

Fred Sinowatzot 1981 januárjában alkancellárrá választották, de megtartotta a miniszteri tárcát is. Ugyanez év májusában Bruno Kreisky pártelnök egyik helyettesévé választották az Osztrák Szocialista Párt elnökségében.

1983 májusában Bruno Kreisky utódjaként a koalíciós kormány élére került, miután az Osztrák Szocialista Párt az áprilisi választások során elvesztette abszolút többségét, és az Osztrák Szabadságpárttal (FPÖ) koalíciós kormányt alakított. 1983. október 29-én lett az Osztrák Szocialista Párt elnöke.

Fred Sinowatz minisztere, majd kancellársága idején is hangsúlyozta vidéki, burgenlandi voltát. Vindéki lakását Neufeld an der Leithán, néhány kilométerre a magyar-osztrák határtól mindmáig megtartotta. Többször hangsúlyozta Burgenland és a határvidék „összekötő kapocs” szerepét a két ország, a két nép együttműködésében. A legutóbbi megnyilatkozásaiban is a Magyarországhoz fűződő kapcsolatok szélesítésének, bővítésének híveként lépett fel. (MTI)

Befejeződtek a magyar-vietnami tárgyalások

Hanoi, 1983. november 11. (MTI) — Hanoi-ban jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a Magyar-Vietnami Gazdasági és Műszaki-Tudományos Együttműködési Bizottság XI. ülészaka. A magyar küldöttséget Borbándi János miniszterelnök-helyettes, a vietnami Tran Phuong miniszterelnök-helyettes vezette. Borbándi Jánost szombaton fogadta Pham Van Dong miniszterelnök.

A tárgyalásokon áttekintették az 1981-1985 időszaki gazdasági együttmű-

ködésének kérdéseit, meghatározták azokat a teendőket, amelyek végrehajtásával meggyorsíthatják a magyar segítséggel épülő létesítmények elkészülését. Megállapították, hogy a beruházási eszközök és a munkaerő további növelésével az elmúlt évben jelentősen előreléptek a huéi fonoda építésében.

A magyar delegáció látogatást tett a Fekete-folyónál épülő Hoa Binh-i vízerőműnél, majd Ho Si Minh-városba utazott, ahol felkeresték a Hoc Mon gumigyárat.

A Szovjetunió és az eurorakéták

Ahogy múlik az őszi, úgy közeledik az 572 amerikai amerikai közep-hatótávolságú nukleáris rakéta nyugat-európai telepítése. Bárki azt mondhatja, hogy a kérdés még nem lehet véglegesen eldöntöttnek tekinteni, mivel minden a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti genfi tárgyalásoktól függ. Ez valóban így van, ám a genfi megbeszélések gyakorlatilag zsákutcába jutottak. Mi ennek az oka? Nyugaton sokan „az oroszok engedékenységének hiányáról” beszélnek. De miben kellene Moszkvának engednie? Beleegyezés kellene adnia a rakéták telepítéséhez? Figyelmen kívül kellene hagynia a NATO angliai és franciaországi atomfegyvereit, annak ellenére, hogy azokkal az Észak-atlanti Szövetség vezetői számolnak?

A Szovjetunió soha nem megy bele egyoldalú engedményekbe, mivel ez közvetlenül kárt okozna a Varsói Szerződés országai biztonságának. A Szovjetunió nem követel egyoldalú engedményeket az Egyesült Államoktól, de következetesen védelmezi a nukleáris és hagyományos fegyverek egyenlő szintjének koncepcióját. Ezért a szovjet SS-20-as rakéták csupán az európai NATO-országok hasonló fegyvereinek az elensúlyát jelentik.

Mi történik az esetben, ha az európai atomegyensúly megbomlik? Mit tesz Moszkva, ha Amerikából a kontinens nyugati részére olyan új atomtöltetű rakétákat szállítanak, amelyek képesek a Szovjetunió területén levő objektumok megsemmisítésére? A szovjet vezetők a legmagasabb szinten, higgadt formában több alkalommal figyelmeztették a NATO-országok vezetőit, hogy reagálni fognak az új rakéták európai elhelyezésére. Jurij Andropov, az SZKP főtitkára, államfő leszögezte: „... Meg fogjuk találni a módját, hogyan feleljünk az amerikaiak tetteire, mind közvetlenül az USA

területével, mind Európával kapcsolatban... Választintézkedéseink mindenféle szempontból teljes mértékben igazolhatóak lesznek, beleértve a legmagasabb erkölcsi normákat is.” Dmitrij Usztinyov szovjet honvédelmi miniszter véleménye szerint megengedhetetlen, hogy a növekvő katonai fenyegetés körülményei közepette a szocialista országok népeinek békés építőmunkáját kockáztassuk. A miniszter kijelentette: „Intézkedéseket kell tennünk és válaszulunk kell a növekvő nukleáris fenyegetésre. Még hozzá úgy, hogy a potenciális agresszor, az ellenünk indítandó agresszió szándékán az önfenntartás ösztöne kerekedjen felül.”

Milyenek lehetnek azok az intézkedések, amelyekről a szovjet vezetők beszélnek? Mindenekelőtt olyan válaszlehetőségek, amelyek katonai fenyegetést jelentenek az USA és azon országok ellen, amelyeknek a területén amerikai rakétákat telepítenek, ugyanolyan fenyegetést, amelyet az USA igyekszik létrehozni a Szovjetunióval és szövetségeseivel szemben. A Szovjetunióban úgy vélik, hogy az új rakéták megjelenése Nyugat-Európában nagymértékben bonyolítja a helyzetet, és világos, hogy a telepítéssel a jelenlegi genfi rakétatárgyalások alapja megszűnik.

Moszkva mindezekre a következményekre már többször figyelmeztette azokat, akik fokozzák a fegyverkezési versenyt, hangsúlyozva, hogy a katonai fölény kivívása veszélyes illúzió, hogy meg kell állapodni az atomfegyverek korlátozásában és felszámolásában, az egyenlőség és az egyenlő biztonság alapján. Ez a biztos kiút azokból a feszültségekből, veszélyekből, amelyek kontinensünk légkörét immár hosszú ideje mérgezik.

Vlagyimir Katyin (APN — KS)

Gyenes András a Szovjetunióba utazott

Gyenes András, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke az SZKP Központi Bizottságának meghívására hétfőn Moszkvába utazott. Búcsúztatására a Ferihegyi repülőtérén megjelent Vlagyimir Bazovszkij, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. (MTI)

A lehetőségek köteleznek is

Befejeződött a román nemzetiségi szövetség kongresszusa

Gyulán vasárnap a beszámoló vitájával folytatódott a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetségének VI. kongresszusa, amely az új országos választmány és a szövetség tisztségviselői megválasztásával fejeződött be. A tanácskozás munkájában részt vett Ovári Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára.

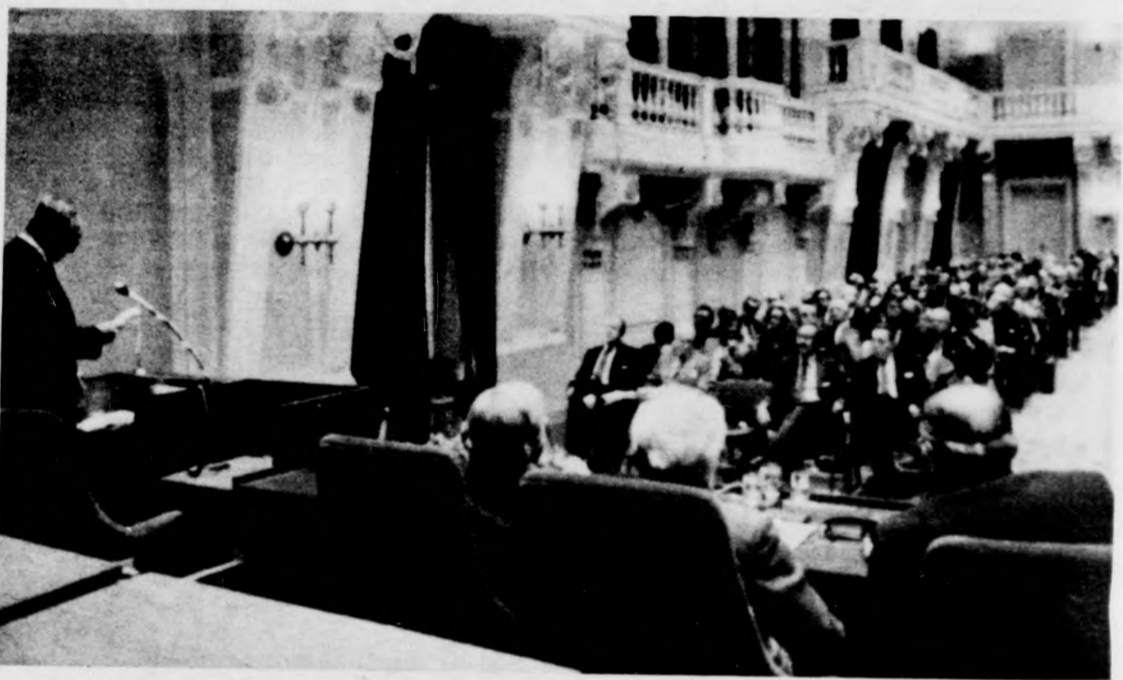
A nap során a kongresszus résztvevői táviratban közzétették meg Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának a tanácskozáshoz küldött üdvözlőt és jókívánságait. A román ajkú magyar állampolgárok nevében a kongresszus elismeréssel adozik az egyenlő jogokért, a nemzeti létet meghatározó nyelv és kultúra megtartásáért és fejlesztéséért kapott erkölcsi és anyagi támogatásért, azért a jó közérzetért, amely ma a hazai románságot áthatja. Mint a táviratban megfogalmazódott, a magyarországi románság tudja, hogy a lehetőségek köteleznek is: mindenekelőtt a becsületes munkára, a szocializmus építésére, a nemzeti egység további erősítésére.

A kongresszus második napján szólalt fel Molnár Béla, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, aki elmondta, hogy a népfront kész minden segítséget megadni a román nemzetiségi szövetség új feladatainak megvalósításához. A kongresszuson a küldöttek felszólalásaikban beszámoltak az országhatár mentén élő hazai románság közéleti tevékenységéről, gazdasági gyarapodásáról, kulturális helyzetéről. A nagyobb részt falun élő románság küldöttjei anyanyelvükön tartották meg felszólalásaikat, mondták el véleményüket a román nemzetiiséget foglalkoztató kérdésekről. Többen szóltak az anyanyelvűség és a két-nyelvűség eredményeiről és

gondjairól. A román pedagógusok képviselői arról is szóltak, hogy segítséget várnak az anyaországtól például a nevelők továbbképzésében, a nemzetiségi könyvtárak sakkönyv-állományának fejlesztésében.

A felszólalások befejeztével Szilágyi Péter, a szövetség főtitkára foglalta össze a kétnapos vita tanulságait, majd a küldöttek elfogadták az elmúlt öt évben végzett munkát összefoglaló beszámolót, valamint a szövetség további feladatait megfogalmazó kongresszusi határozatot, és a szövetség alapszabályának módosítását.

Ezután a küldöttek megválasztották a 41 tagú új országos választmányt. A testület első ülésén a Magyarországi Románok Demokratikus Szövetsége elnökeként Petrusán Györgyöt, főtitkárává pedig Márk Györgyöt választotta, s négy munkabizottságot alakított. (MTI)

A nyolcvanas évek világgazdasági helyzetéről nemzetközi konferencia kezdődött 15 ország 150 szakembere részvételével Budapesten. A tanácskozást a Duna-Európa Intézet szervezte. Képünkön: dr. Timár Mátyas, a Magyar Nemzeti Bank elnöke beszél. (MTI-fotó, Soós Lajos felvétele — Telefoto — KS)

Megérkeztek a robotrepülőgépek Angliába

London, 1983. november 14. (MTI) — Michael Heseltine brit hadügyminiszter hétfőn, az alsóházban bejelentette, hogy a délelőtti folyamán a Londontól nyugatra fekvő Greenham Common-i légitámaszpontra megérkeztek az első amerikai Tomahawk-mintájú robotrepülőgépek.

A miniszter azt mondta, hogy az új nukleáris fegyvereket a NATO 1979-es határozatának megfelelően az év végéig hadrendbe állítják.

A tervek szerint a brit földre szánt 160 Tomahawk-ból az idén 16 darab kerül telepítésre.

A személyzet kizárólag amerikaiakból áll, Nagy-Britannia nem gyakorol közvetlen ellenőrzést a rakéták fölött.

A parlamenti bejelentés után kérdésként elhangzott, hogy a Tomahawk-ok Nagy-Britanniába érkezése nem vet-e véget a genfi szovjet-amerikai tárgyalásoknak?

Magyar pártküldöttség utazott Guineába

A Magyar Szocialista Munkáspárt küldöttsége, élén Lakatos Ernővel, a Központi Bizottság agitációs és propagandaosztályának vezetőjével, vasárnap a Guineai Népi Forradalmi Köztársaságba utazott. A delegáció, amelynek tagja Györke József, a KB külügyi osztályának munkatársa, a Guineai Demokratata Párt meghívására részt vesz a párt XII. kongresszusán. (MTI)

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok
Érvényben: 1983. november 15-től

Devizanem	Vételi Árf. 100 egy. Ft-ban	Közép	Eladási
Angol font	6647,66	6654,31	6660,96
Ausztrál dollár	4106,88	4110,99	4115,10
Belga frank	82,42	82,50	82,58
Dán korona	464,75	465,22	465,69
Finn korona	783,24	784,02	784,80
Francia frank	550,27	550,82	551,37
Hollandi forint	1496,45	1497,95	1499,45
Japán jen (1000)	190,07	190,26	190,45
Kanadai dollár	3611,11	3614,72	3618,33
Kuvaiti dinár	601,96	602,55	603,14
Norvég korona	1675,57	1677,25	1678,93
NSZK márka	27,68	27,71	27,74
Olasz líra (1000)	238,12	238,36	238,60
Portugál escudo	35,33	35,37	35,41
Spanyol peseta	2065,88	2067,95	2070,02
Svéd frank	567,08	567,85	568,62
Svéd korona	2597,40	2600,00	2602,60
Tr. escl. rubel	4465,41	4469,88	4474,35

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem:	Vételi Árf. 100 egy. Ft-ban	Eladási
Angol font	6454,68	6853,94
Ausztrál dollár	3987,66	4234,32
Belga frank	80,03	84,98
Dán korona	451,26	479,18
Finn korona	760,50	807,54
Francia frank	534,30	567,34
Görög drachma	42,83	45,47
Hollandi forint	1453,01	1542,99
Japán jen (1000)	184,55	195,97
Jugoszláv dinár	35,19	37,37
Kanadai dollár	3506,28	3723,16
Kuvaiti dinár	14863,20	15782,58
Norvég korona	584,48	620,64
NSZK márka	1626,33	1727,57
Olasz líra (1000)	23,88	25,34
Osztrák schilling	231,21	245,51
Portugál escudo	34,31	36,43
Spanyol peseta	28,21	29,35
Svéd frank	2005,91	2129,99
Svéd korona	550,62	584,68
USA dollár	4335,80	4601,98

a) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 100-as
b) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 500-as

Hala Folyó

Kezdemény Állami Go

Nyolc éve ma Tisza Vidéki Halászati és Horgászati Állami Gazdaság vezető új gazdája, ma sem könnyű, hogy 1975-ben a lastavak vajon jelentettek nyugdíjba járnak s mehetőséget. A ki is meglespi, hogy gazdaság halasnak voltaképpen vannak a legjobb bizony nem a hogy akkor 1975 volt itt akkora amely végül is halgazdaság került... Nem gunk, hogy most találjunk, de igaz: Folyáson irvesztéseget pako szekerre. Ellenke

Őszől tavasz

Folyáson ez nemcsak a halt nem a halfeldolgozó rezentálja az desben rejlt na getek, előnyök kezelőfoghatóba őszől tavaszig nokra új tevékes sodott meg az ben: a halpácoló arról lapunkban tunk, a Hortobágyi Állami Halászati és Konzervgyár együttműködése létesült halpácol kedik a gazdasági kult foglalkoztat be: napi egy ny szakban azokna zóknak ad munk menetileg, s é hónapokban szat egy másik ágazat

Amikor Póste üzemvezető ka végigjártuk a p niával büszkélke gyáracsáktól, két tem különösen f egyik, hogy bá tavaszi próbautó folyamatos m most, október 1 dult, nyoma s zásnak. „folyan társra” való hi A másik, ami kem, egy egysz nem tudnak heringet készíte piacnak több ne lonésen Borsodba letje a ha csemegének.

A pontyot átve a növényevőt

A halpácolás a piaci háttere általánosítható a haltermelésre, s kolja az ágazat Cseri Géza ágazat rint megközel számolhatnak a ral, mint amilyen Lesz ugyan 15 nyi ágazati eredt van ez a tervezé hoz! Rendkívül az elért átlagára dokat tetézi, hog stítésre váro rtonna növényev résének egyelőre ca, mindössze 60 szerződéssel lekö tékesítési lehet tavalay beszűkül 300 tonnányi e növényev halat k visszarakni.) A előre „tartja ma értékesítésre vár ségre — körülbe gon — le kerül gazdaság, de en ken az átlagára, származó eredm sebb lesz vagy val.

Korántsem r hát az ágazat ki innen, a folyás segből nézve mint említettem, legjobb adottság nak. A szántór becsülhető terüle tár vízfelület, ebt

Halas kilátások, Folyásról nézve

Kezdeményezések, eredmények a Hortobágyi Állami Gazdaság halászlás ágazatánál

Nyolc éve már, hogy a Tisza Vidéki Halgazdaságot a Hortobágyi Állami Gazdasághoz csatolták, de a szerződés új gazdáit hallgatva ma sem könnyű eldönteni, hogy 1975-ben a folyási halastavak vajon mennyiben jelentenek nyugót a hortobágyiaknak s mennyiben lehetőséget. A kivülről ma is meglepi, hogy az állami gazdaság halas birodalmának voltaképpen Folyáson vannak a legjobb tavai, s bizony nem nagyon érti, hogy akkor 1975 előtt miért volt itt akkora a veszteség, amely végül is a nevezett halgazdaság önállóságába került. Nem az a dolgonk, hogy most ezen medítünk, de hát ami igaz, igaz: Folyáson immár nem a veszteséget pakolják a közös szekerre. Ellenkezőleg: egy-

re eredményesebb munka folyik itt, megannyi ésszerű kísérlettel, törekvéssel. Amelyekhez, természetesen, pénzre is szükség volt. Ezt a tényt Svéda Miklós, az üzemegység vezetője sem hallgatta el, amikor nemrég — folytatva a hortobágyi halászlásról való ismerkedést — az ő „hivatalát” választottuk eszmecsereink színhelyéül. „Első lépésben hatvanmillió forintot kellett itt beruházni!” — kezdte mindjárt magyarázattal, legalábbis az egyik legfőbb magyarázattal az üzemegység vezetője, eszembe juttatva azt a jellegzetesen magyarországi gazdasági sajátosságot, hogy valamely leromlott vagy gazdaságtalan terület nálunk többnyire csak újabb beruházással lehet jövedelmezővé tenni.

végig a gazdaságon, amely minden adigienél határozottabb összefogásra készítette a szakmát: az üzem az állategészségügyi intézettel, illetve kutatóintézetekkel összefogva végül is kilábalta a kopolyúnekrózis okozta hullámvölgyből, sőt a rendszeres és folyamatos kapcsolattartás tartós kooperációt eredményezett. Az Országos Állategészségügyi Intézet hal- és méhkortani osztályával ma is fennáll az együttműködés. A rendszeres vizsgálat a maga laboratóriumi hátterével hatóan személyes érdeke, a köznapis tudatra, és társadalmi feszültségek forrásává válnak. A gyors gazdasági fejlődést megszoktuk, s most nehezen elviselhetjük például az erősen mérsékelt termelésnövekedés, s a vele járó fejlesztési és bérzési pénzühiány, az importkorlátozás, az értékesítés és a gazdálkodás megannyi új gondja.

Őszi tavaszig halpácolás

Folyáson ez idő tájt már nemcsak a haltermelés, hanem a halfeldolgozás is reprezentálja az együttműködésben rejlt nagy lehetőségeket, előnyöket. Utóbbi kézzelfoghatóbban, hiszen őszi tavaszig tartó szezonokra új tevékenység honosított meg az üzemegységben: a halpácolás. Amint arról lapunkban is hírt adtunk, a Hortobágyi Állami Gazdaság, a Halértékesítő Vállalat és a Debreceni Konzervgyár termelési együttműködése keretében létesült halpácoló jól illeszkedik a gazdaság itt kialakult foglalkoztatási rendjébe: napi egy nyolcórás műszakban azoknak a dolgozóknak ad munkát, akik átmenetileg, s éppen a téli hónapokban szabadulnak fel egy másik ágazatban.

tár Folyáson, 330 hektár Bivalyhalmon) 12 nagy tavának összesen 60 vagon terméssz- és áruhal az egyesítendő hozama. Nagyüzem ez, akárhogyan is nézzük, számtalan olyan megoldásra váró feladattal, napi teendőkkel, amelyek szorításában a szakvezetőknek talán idejük sem jut az ágazat egészét érintő gondokkal foglalkozni. S ha most az értékesítési nehézséget nem számítjuk, amely persze önmagában is baj, talán levonulokban a gondok egyik, az utóbbi években legnagyobb hulláma. A halpácolás üzemegység gondok, amely — a szak- és gazdasági vezetőket ma, utólag hallgatva sem únik el másoktól — négy évvel ezelőtt még fekete foltja volt a Hortobágyi Állami Gazdaság halászlás ágazatának, mert nem tudott lépést tartani a gyors mennyiségi és minőségi változással. Egy 180 millió forintból, lépésről lépésre megvalósított beruházás eredményeként a gazdaság áttért a mesterséges halszaporításra, az előnevelésre, a tápetetésre, vagyis, ahogyan azt az állattenyésztés más ágazataiban mondanák, az iparszerű termelésre. A tandíjat azonban drágán megfizette, mert, hogy Cseri Géza szavaival éljek, „kétzer annyi hal, dupla veszély”...

A gazdasági gondok káros következményei közt szálhatunk azokról az erkölcsi és lelki hatásokról, amelyeket a jövő iránti aggodalom és nyugtalanság, a meglevő viszonyok féltése vált ki. A stagnáló, csökkenő realbér például öhatatlanul korlátozza az anyagi ösztönzést, tompítja a munkakedvet. A zord gazdasági helyzetben túlexponálódnak a fegyelmi, a szervezési hiányosságok és hangulatilag nehezítik a kibontakozás, az előretekintés, a bizakodás nélkülözhetetlen légkörének alakulását.

Együtt a kutatóintézetekkel

A hetvenes évek végén olyan halpusztulás söpört

Az elideiek is, amelyek során négy hónapon át 25 ezer köbméter trágyalevet szivattyúztak az üzemegység két halastavába. — Mi értelme ennek a nem túl gusztyus kísérletnek? — kérdeztem meg kerek percc Svéda Miklós üzemegység vezetőtől. A válasz elgondolkodtató. A szóban forgó két halastó közl az egyik, amely ottlétemkor már lehalaszták, a tervezettnél 453 mázsával (25 százalékkal!) több halat adott. — S van rajta pár ezer forint villanyszámla — világította meg vendégüljáró az egyik számot a másikkal. Ekkora lehetőséget nem lehet kihagyni. Az állami gazdaság szerződést kötött a vállalat-egy föld alatti vezeték építésére (így az elvezetett hígtrágya nem juthat be élő vízbe). A vezetéknek évente 60 ezer köbméter olcsó tápanyagot szivattyúznak a halastavakba.

Jól tudjuk persze, hogy nem mindenki ilyen öntudatos közösségi ember. De a társadalom túlnyomó többsége a mostani nehéz helyzetet nem csupán túlélni

A pontyot átveszik, a növényevőt nem

A halpácolás megnyugtató piaci háttere sajnos nem általánosítható a hortobágyi haltermelésre, s ez beárnyékolja az ágazat fejlődését. Cseri Géza ágazatvezető szerint megközelítőleg sem számolhatnak olyan leltárral, mint amilyet terveztek. Lesz ugyan 15 millió forintnyi ágazati eredmény, de hol van ez a tervezett 31 millióhoz! Rendkívül alacsonyak az elért átlagárak, s a gondokat tetézi, hogy az értékesítésre váró mintegy 1300 tonna növényevő hal egy részének egyelőre nincs piaca, mindössze 600 tonna van szerződéssel lekötve. (Az értékesítési lehetőségek már tavaly beszűkültek, hiszen 300 tonnányi eladatlan növényevő halat kellett a tóba visszarakni.) A ponty egyelőre „tartja magát”, a teljes értékesítésre váró mennyiségre — körülbelül 280 vagon — le van szerződve a gazdaság, de ennek is csökken az átlagára, így a belőle származó eredmény is kevesebb lesz vagy négy-ötmillióval.

Együtt a kutatóintézetekkel

Hogyan tudja kielégíteni a lakosság igényeit a négy község negyven ezer állampolgárát kiszolgáló ÁFÉSZ abban a faluban, ahol az emberek más körülmények között élnek, mint az a hasonló településeken megszokott. A püspökkladányi Haladás ÁFÉSZ-ről van szó egyrészt, másrészt pedig Nádudvarról, a termelőszövetkezetéről és fekete kerámiaírók egyaránt híres községéről.

Gál Károly, a Haladás elnöke a nádudvari területi ügyvezető, Kertész Lajos szerény irodájában fogad. Tudom én, hogy az iménti kérdésre legjobban a nádudvari emberek válaszolhatnának, de mert azt is tudom, hogy Nádudvaron egyszerűen nem lehet rossz az ellátás; hát most inkább az érdekel — miként bírja a versenyt az ÁFÉSZ.

— A hetvenhatos egyesülés után jött létre a szövetkezetünk. Ladány, Nádudvar, Földes, Kaba és a Kabához tartozó Tetétlen áruellátásának 80—82 százalékát biztosítjuk

Együtt a kutatóintézetekkel

Kertész Lajos sorolja a „konkurenciát”. Egy étterem-presszó, egy delikát (a debreceniek azt mondanák: Csillag Csemege), egy zöldségbolt és egy takarmánybolt tartozik Nádudvaron a tsz körételeibe. Ezzel szemben (bár kiderült a beszélgetésből: pontosabban fogalmazunk, ha azt mondjuk, hogy ezek mellett) az ÁFÉSZ működtet 18 kiskereskedelmi és 7 vendéglátó egységet. A 200 milliós kiskereskedelmi forgalom éppen negyede az ÁFÉSZ teljes bolti áruforgalmának.

— Szinte történelmileg kialakult munkamegosztásban dolgozunk — mondja Gál Károly. — A termelőszövetkezet a kiskereskedelemben, a vendéglátásban tart fenn néhány egységet a választékos színesítésért. És nem utolsósorban az általános színvonal emeléséért. Be kell látnunk, hogy a mi vendéglátó-

Egy hajóban ülünk

A jelenlegi nehezen vajdó-átalakuló válságos időkben minden ország megéri, újabban még az árröbbanást kezdeményező-használó OPEC-tag-államok is szenvednek kiszámíthatatlan hatásaitól. A kilábalást nehezíti, hogy a világ nem ismer csalhatatlan receptet, összehangolt cselekvési programot. Az országok egymás rovására protekcionizmussal, gazdasági bezárkózással próbálják stabilizálni helyzetüket. A szocialista országokat, köztük hazánkat kétszeresen sújtják a tőkés áru- és pénzpiacok manipulációi: a megkülönböztetett vámtarifák és árukontingensek, a kiviteli tilalmak, a hitelbojkott.

A magyar lakosság érthető módon szintén sokféle negatív hatás éri. A különböző gazdasági gondok és következmények gyakran áttételesen hatnak a személyes érdekre, a köznapis tudatra, és társadalmi feszültségek forrásává válnak. A gyors gazdasági fejlődést megszoktuk, s most nehezen elviselhetjük például az erősen mérsékelt termelésnövekedés, s a vele járó fejlesztési és bérzési pénzühiány, az importkorlátozás, az értékesítés és a gazdálkodás megannyi új gondja.

Szeretné, hanem — igaz, különböző fokú aktivitással és meggyőződéssel — segíteni, cselekedni is akar. Végül persze találkozhatunk olyan honpolgárokkal is, akik saját helyzetüket és az országét kilátástalannak tartják, s elmenének a munka temetésére. Számuk, bár jelenleg sem túl nagy, az utóbbi években észrevehetően gyarapodott.

A nehéz idők, a fagyos világpolitikai szelek minden országban rontják a társadalmi közérzetet, mondhatni a rendszer ellen dolgoznak. Ezért gyakoriak a kormányválságok és bukások. Nálunk az MSZMP vállalja saját tevékenységének kritikáját, politikájá szüntelen korrekcióját, megújítását. Példa erre, hogy miközben az éves egyensúlyi és nemzetközi fizetési feladatokból a gazdasági és a társadalmi élet megoldására mozgósítja az ország tartalékait, kialakítja a kitorós hosszú távú stratégiáját.

A politika megújításának másik példája a nemrégiben befejeződött választási törvény vitája. A tanácsstag, az országgyűlési képviselőjelöltek közül szó szerint választhat majd az állampolgár, s megszűnik az alternatívát mellőző szavazás. A társadalmi és munkahelyi demokrácia fejlesztése nem öncél. A két és több jelölt közli választás, a gazdasági vezetők pályázatait segítik, hogy minél rátermettebb emberek jussanak előbbre. A demokrácia révén felszínre kerül, érvényesül az egyének és a kollektívák véleménye, javaslata, erősödik a felelősségteljes közéleti magatartás.

Az elkerülhetetlen visszalépés a már megszokott gyors növekedéshez képest különösen a fogyasztásban fájdalmas. A gyarapodó bevételekre építve ugyanis a családi költségvetésekbe az állami háztartásokhoz hasonlóan beépültek a kiadásokat évről évre növelő úgynevezett automatizmusok. (Ahogyan minden újab döntés, jelentős beruházás nélkül évről évre gyarapodnak az állam nyugdíj-, szociális és kulturális terhei, ugyanígy növekednek a családok lakás-, háztartásigép-, -készülék-, gépkocsi-stb. üzemeltetési, fenntartási költségei...) A kialakult életmódon, fogyasztási szokáson nehéz változtatni. A szükséges többletjövedelem megszerzése — ha erre egyáltalán lehetőség nyílik — külön munkával, több munkával jár, tehát ugyancsak az életvitel módosítását eredményezi.

Sorolhatnánk a központi intézkedéseket, kezdeményezéseket, elképzeléseket, amelyek tanúsítják, hogy a párt és a kormány ura a helyzetnek, jó érzékkel irányítja az ország hajóját a viharos tengeren. Nem vonul védett kikötőbe, az eredeti célok irányába töretlenül halad, persze manőverezve, kockázatot vállalva. A hajó személyzete és utasai nem élhetnek félelemben, kétségek közt, hit kell a cél eléréséhez, bizalom a kapitányban. Nehez helyzetben még inkább szükséges a párt iránti bizalom, a szövetségeseikhez fűződő iratlan szerződések újrafogalmazása, az új kérdésekre új válaszok adása.

A gazdasági gondok káros következményei közt szálhatunk azokról az erkölcsi és lelki hatásokról, amelyeket a jövő iránti aggodalom és nyugtalanság, a meglevő viszonyok féltése vált ki. A stagnáló, csökkenő realbér például öhatatlanul korlátozza az anyagi ösztönzést, tompítja a munkakedvet. A zord gazdasági helyzetben túlexponálódnak a fegyelmi, a szervezési hiányosságok és hangulatilag nehezítik a kibontakozás, az előretekintés, a bizakodás nélkülözhetetlen légkörének alakulását.

Az egyéni és különböző objektív és szubjektív hatások együttesen érik. A személyes helyzet, a beállítottság, az életideál s a környezetet tompíthatja is, dramatiszálhatja az egymást többnyire erősítő hatásokat. Emiatt az emberek gondolkodása, cselekvőképessége, reagálása távolról sem egységes. A különbözőek igen nagyok.

Sorolhatnánk a központi intézkedéseket, kezdeményezéseket, elképzeléseket, amelyek tanúsítják, hogy a párt és a kormány ura a helyzetnek, jó érzékkel irányítja az ország hajóját a viharos tengeren. Nem vonul védett kikötőbe, az eredeti célok irányába töretlenül halad, persze manőverezve, kockázatot vállalva. A hajó személyzete és utasai nem élhetnek félelemben, kétségek közt, hit kell a cél eléréséhez, bizalom a kapitányban. Nehez helyzetben még inkább szükséges a párt iránti bizalom, a szövetségeseikhez fűződő iratlan szerződések újrafogalmazása, az új kérdésekre új válaszok adása.

A társadalom egy része kész aktívan tevékenykedni a problémák megoldásán, s ezért áldozatokat is vállal. Gondoljunk a társadalmi munkásokra, akik érthető és elérhető célokért önzetlenül, akár térítésmentesen is dolgoznak. Ők a munkahelyükön is készek többleteljesítésre, teljes erőbevetésre változtatlan vagy akár csökkenő realbér mellett is.

Jól tudjuk persze, hogy nem mindenki ilyen öntudatos közösségi ember. De a társadalom túlnyomó többsége a mostani nehéz helyzetet nem csupán túlélni

Egyre távolodunk attól az időtől, amikor még az emberek elhitették, hogy a cél szentesíti az eszközt. Sok jó származhat átalakuló, vajdó világból. Megtanulhatunk felelős nemzet módjára élni, dolgozni. A tennivaló garmada még előttünk van, bizonyításra mindenkinek lesz alkalma. Erdemes hát személy szerint elgondolkozni azon: mi függ tőlem, hogy az országgal együtt megerősödjék kerüljünk ki a viharból.

Gulyás Imre

Kovács József, az MSZMP KB munkatársa

ÁFÉSZ a tsz mellett

Helyzetjelentés Nádudvar kereskedelméről

Hogyan tudja kielégíteni a lakosság igényeit a négy község negyven ezer állampolgárát kiszolgáló ÁFÉSZ abban a faluban, ahol az emberek más körülmények között élnek, mint az a hasonló településeken megszokott. A püspökkladányi Haladás ÁFÉSZ-ről van szó egyrészt, másrészt pedig Nádudvarról, a termelőszövetkezetéről és fekete kerámiaírók egyaránt híres községéről.

Gál Károly, a Haladás elnöke a nádudvari területi ügyvezető, Kertész Lajos szerény irodájában fogad. Tudom én, hogy az iménti kérdésre legjobban a nádudvari emberek válaszolhatnának, de mert azt is tudom, hogy Nádudvaron egyszerűen nem lehet rossz az ellátás; hát most inkább az érdekel — miként bírja a versenyt az ÁFÉSZ.

— A hetvenhatos egyesülés után jött létre a szövetkezetünk. Ladány, Nádudvar, Földes, Kaba és a Kabához tartozó Tetétlen áruellátásának 80—82 százalékát biztosítjuk

hogy felszabadul az áruház földszintje, több helyet kap így a ruházati osztály, de odavisszük az ajándékkészletet, az üvegporcelánt, játékokot, egyéb kultúrcikket. Reméljük, hogy az új lehetőséggel megfelelően tud majd élni a nádudvariak jó ellátásért munkálkodó valamennyi vezető és beosztott dolgozó.

Az együttműködésről akartam még megkérdezni Gál Károlyt, az ÁFÉSZ és a termelőszövetkezet „békés egymás mellett élésének” mindennapi formáiról. De nem kellett kérdezni, mert mondta magától is, hangsúlyozva a jó kapcsolat fontosságát. De azért sem, mert néhány boltba betérve, s az elnök és a boltvezető beszélgetését figyelve kiderült: szó sincs itt semmiféle konkurenciáról.

De miért is lenne? Hiszen az együttműködésből valamennyi nádudvarinak előnye származik. Az pedig az ÁFÉSZ-nek és a termelőszövetkezetnek is jó, ha az itt élő emberek viszonylag elégedettek a kereskedelmi ellátás színvonalával. Ami — hangsúlyozza Gál Károly — Nádudvaron jóval magasabb, mint a hasonló lélekszámú többi hajdú-bihari településen.

hogy felszabadul az áruház földszintje, több helyet kap így a ruházati osztály, de odavisszük az ajándékkészletet, az üvegporcelánt, játékokot, egyéb kultúrcikket. Reméljük, hogy az új lehetőséggel megfelelően tud majd élni a nádudvariak jó ellátásért munkálkodó valamennyi vezető és beosztott dolgozó.

Az együttműködésről akartam még megkérdezni Gál Károlyt, az ÁFÉSZ és a termelőszövetkezet „békés egymás mellett élésének” mindennapi formáiról. De nem kellett kérdezni, mert mondta magától is, hangsúlyozva a jó kapcsolat fontosságát. De azért sem, mert néhány boltba betérve, s az elnök és a boltvezető beszélgetését figyelve kiderült: szó sincs itt semmiféle konkurenciáról.

De miért is lenne? Hiszen az együttműködésből valamennyi nádudvarinak előnye származik. Az pedig az ÁFÉSZ-nek és a termelőszövetkezetnek is jó, ha az itt élő emberek viszonylag elégedettek a kereskedelmi ellátás színvonalával. Ami — hangsúlyozza Gál Károly — Nádudvaron jóval magasabb, mint a hasonló lélekszámú többi hajdú-bihari településen.

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ postája

4024 III

Az oldalt összeállította: KENYERES ILONA

Telefonon érdeklődtünk

Miért késtek hétfőn a buszok?

Több debreceni olvasónk panaszkolta, hogy november 14-én, hétfőn reggel a menetrend szerint járó autóbuszok szinte kivétel nélkül késtek vagy egyáltalán nem jártak.

Török György, a Volán 6. számú Vállalat főmérnöke az alábbi tájékoztatást adta kérdésünkre: Nemcsak az autóbuszokkal volt ilyen probléma, hanem valamennyi, Diesel-üzemelésű járművel, ugyanis a motorok eddig úgynevezett nyári gázolajjal működtek, s ez az olaj mínusz 10 fokig nem dermed meg. Vállalatunk az ebesi AFOR-kirendeltségtől kapja az üzemanyagot, ők azonban november 14-ig készlet-hiány miatt nem tudtak mely dermedésű gázolajat részünkre biztosítani. Ezért fordult elő a hétfő reggeli sajnálatos eset, melynek megismérlődése ellen a következőket tesszük: petróleumot keverünk a gázolajba, hogy a paraffin ne csapódjon ki, s ne fagyjon meg az üzemanyag.

Külföldre vihető árucikkek

Engedély nélkül kivihető ajándéktárgyak

Ajándékként kivihető ezer forint belföldi fogyasztói árat meg nem haladó, szokásos mennyiségű áru, amelyek közt nem lehet: arany, platina, ezüst, valamint az ezekből készült tárgyak, muzeális tárgyak, bélyegek és a már említett MNB-közleményben felsorolt árucikkek. Felhívjuk a kiutazók figyelmét arra, a szigorú rendelkezésre, amely az önként bejelentett, de kivitel engedély, vagy egyéb korlátozás alá tartozó, ki nem vihető árukra vonatkozik. A vámhivatalok két lehetőséget biztosítanak. Egyik az, hogy az utas az áruját belföldre visszahozza a határról, másik, hogy letétbe helyezi a vámhivatalnál. Az ilyen árukról okmányt állítanak ki, és csomagoként napi 500 forint raktdíjat fizetnek. A fizetés szempontjából minden megkezdett nap egész napnak számít. A raktdíjazás idő maximum 3 hónap, de legfeljebb az áru értékéig terjedhet.

A fizetőszközökről is szót kell ejteni, mert jelenleg Magyarországon engedély nélkül birtokban tartható személyenként kétezer forintnak megfelelő külföldi pénz, de például a román vámrendelkezések szerint a lei eredetű igazolni kell. A valutakiszolgáló helyek az ilyen valutákról díjmentesen adnak kiviteli engedélyt. Az engedéllyel nem fedezett nemzeti valutát a román vámservek elveszik az utasoktól.

Az üzemanyagról. Csak annyi üzemanyag vihető ki, amennyi a jármű üzemanyagtartályába befér. Pótdényekben tilos üzemanyagot kivinni. Végetűl utalunk arra, hogy az ajándékként kivitt árukat külföldön nem szabad eladni, csupán el lehet ajándékozni.

A határsáv áruforgalmára külön — az eddig ismertettől lényegesen eltérő — rendelkezések vonatkoznak, melyek ismertetésére itt nem térünk ki. Tájékoztatót bármelyik vámhivatal, vagy vám- és pénzügyőri szerv ad, úgyszintén az utazási irodák is.

Kérjük a kiutazókat, segítségük a vámvizsgálatot, saját érdekükben tartsák be a vonatkozó rendelkezéseket. A kiviteli korlátozások alá eső árukkal ne kísérletezzenek, mert ezzel hátráltatják a pénzügyőrök munkáját, növelik a várakozási időt.

SÖTÉTBEN

Több mint két hónapja sötétben kell várakoznunk az utasoknak a Bartók Béla út 28. számú ház előtti buszmegállóban az esti órákban — írta K. J.-né debreceni olvasónk.

Rendszeresen járom a debreceni Diószegi út beépült szakaszát — közölte Zeke Ervin nyugdíjas olvasónk. A sötétedés beálltával igen veszélyes értefelé gyalog közlekedni, ugyanis igen gyéren van megvilágítva a gyalogösvény, mely a forgalmas közut mellett halad.

A Tócsókert szépítése

Mintegy százan vettek részt azon a társadalmi munkaakción, melyen a tócsókerti Micsurin utca lakói a postaigazgatóság és a kerület „önkénteseivel” karöltve facsemeték ültetésével szépítették környezetüket.

(Fotó: Both János)

VÁLASZOK

JOBB KERTI UTAKAT

A Diószegi úti Serli-kanyarban több debreceni lakosnak van kertje — közöltük szeptember 20-i Szóvá tették rovatunkban. Kérésük csupán az, hogy tegyék járhatóvá a kertekhez vezető utakat.

— Az említett utak zártkerti, úgynevezett belső utak — válaszolta az észrevételre Rácz József, a Debrecen városi Tanács vb osztályvezető főmérnöke. — Az utak nem tanácsai kezelésben vannak. A Minisztertanács 1016/1981. (V. 28.) számú határozata szerint zártkertben út és közút állami pénzforsrából nem építhető és javítható. Az út javítása a telektulajdonosok közös összefogásával saját erőből végezhető el.

ÉSZREVETTÜK

Ugyancsak szeptember 20-i lapszámunkban jelent meg fenti cím alatt egy fényképpel illusztrált észrevétel, mely arra hívta fel a figyelmet, hogy a debreceni Jászai Mari téren hónapok óta a földön hever egy KRESZ-tábla.

Dr. Kántor Béla, a Debrecen városi Tanács VB Hivatal elnöke közölte, hogy a műszaki osztályvezető megrendelésére a KRESZ-tábla helyreállítása szeptember 21-én megtörtént.

SŐR HELYETT NÉHÁNY SORT

A Napló munkatársa augusztus 30-án azt tette szóvá, hogy a debreceni vasútállomás olvasótermében semmilyen friss hírlap, folyóirat nem található.

Észrevételre a következő válasz érkezett dr. Szabó Gyula postaforgalmi igazgatóhelytől:

— A MÁV Igazgatóság július 1-től december 31-ig 21-féle újságot rendelt meg, s ezeket a hírlapfelelős július 1-től rendszeresen biztosította a kézbesítő részére. Július 31-én ebben a körzetben kézbesítésváltozás történt. Az új dolgozó augusztus 10-én jelentette, hogy a Napló példányszáma nem egyezik az előzeteli példányszámmal. Megállapítottuk, hogy a nyilvánvalóan a kultúr-vároterem részére megrendelt 2 darab Napló nem szerepelt. A hírlapfelelős felhívta a kézbesítő figyelmét a pontos kézbesítésre. A MÁV részéről nem merült fel reklamáció, így a hiá-

nyosságról csak a cikk megjelenésekor szerztünk tudomást. Az érdeklőt dolgozót írásbeli figyelmeztetésben részesítettük, és kéthavi előfizetési díj visszatérítésére köteleztük.

MI AZ IGAZSÁG?

Nagy Mihály Gyergő utcai lakos tette fel a fenti kérdést szeptember 13-i számunkban. A Gelka által kiadott szórólapokat félrevezetőnek találta, mivel az azon szereplő telefonszámon bejelentette televíziója meghibásodását, intézkedés azonban nem történt.

— A Gelka a debreceni Segner tér 1. szám alatt a 12-133 számú telefonon éjjel-nappal várja a lakosság hibabejelentését — tájékoztatót Daróczi Antal igazgató. — A reggel 8 óráig bejelentett hibás készülékeket még aznap, a 8 óra után bejelentetteket másnap megjavítjuk. Valamennyi hibabejelentést azonnal, sorszámozott bizonylaton rögzítjük. A bizonylatok többszöri átvizsgálása után állítjuk, hogy a Gelkához a panaszos címéről nem érkezett bejelentés.

LESZ-E ÚJ ANTENNA?

Szeptember 2-i lapszámunkban a debreceni Gáborjáni Szabó utca 1-3. szám alatti lakosok kérdésének adtuk helyt: miért csak a magyar tv egyes és kettes műsorának vételére van lehetőségük?

Az IKV igazgatójától kaptuk a választ, mely a következő. Az említett lakóépület központi antenna rendszerének felújítása a magyar tv egyes és kettes műsora, valamint az URH-rádió vételével 1979. februárban megtörtént. 1983. június 17-i válaszukat követően megtudtuk, hogy az épület helyi adottságai műszakilag nem teszik lehetővé a külföldi adóállomások vételét. Hét program vételét csak az úgynevezett nagyközösségi antennarendszer kiépítése biztosítaná, melynek kivitelezési költsége 3538 000 forint lenne. Ez az összeg 1982-ben nem állt rendelkezésünkre. Tavaly 252,8 millió forintból 632 lakás felújítását, s különböző szolgáltatásokat végeztünk.

A Gáborjáni Szabó utca 1-3. számú épület központi tv-antennájának programbővítésére a közeljövőben nincs lehetőségünk. Az épület homlokzatfelújítását a következő évekre tervezzük.

Volt nadrág, nincs nadrág

Az öcsém által kéthetes használat után tisztítóba adott bársony farmernadrág a Patyolatnál egyszerűen eltűnt. Az illetékes elismerté, hogy nincs meg a nadrág, de ez nem gond, hiszen fizetnek. A gond részünkről jelentkezett, amikor megtudtuk, hogy a ruhanemű árának csupán 50 százalékát térítik meg, mondván, a Patyolat az elvesztett ruháért csak fele összegben felelős. Persze van kivétel, ha az átvételi jegyen a „kissé hordott” használati fok van feltüntetve. Jelen esetben nem ez történt, hanem egy hosszú, egyenes vonalal aláhúzták mindent, ami az első sorban olvasható.

Ezek után mehetek, ahova akarok — mentem is, ki tudja, hányszor — s végül közölték, hogy ha ennyire erőszakos vagyok, hajlandók az igazgatóval beszélni, mivel ő engedélyezheti a hatvanszázalékos ár kifizetését. Hetven százalékról csak akkor lehet szó, ha blokkal tudom igazolni, hogy a napokban vettem a nadrágot, mivel amikor a boltból kivittem egy árut, az a Patyolat szemében már nem száz,

csupán 70 százalékot ér — a legjobb esetben.

Arra a kérdésre, hogy egy nadrág hogyan tűnhet el nyom nélkül, csupán annyi volt a válasz: munkaerő-gondjaink vannak, nem változhatjuk meg, kit vegyünk fel!

Az úgy a Patyolat részéről lezárult: a nadrág felét hajlandók fizetni, a többi a mi gondunk. Jelen esetben „csupán” ötszáz forintnyi a kar, mivel egy kilencszáznyolcvan forintos farmernadrág az „áldozat”. De mi van, ha egy több ezer forintos ruhadarab tűnik el hasonló módon?

Farkas János

Tisztelt szerkesztőség!

A BHG 2. számú gyárának dolgozóit nevében fordulok önök-höz. Már több ízben kértük leveleiben a Volán 6. számú Vállalat illetékeseit a 2-es és 3-as autóbuszjárat menetrendjének módosítására, változás azonban nem történt.

Gyárunk dolgozóinak jelentős része negyed nyolcra jár dolgozni. Általános jelenség, hogy reggel egy-egy járat kimarad, ez 80-100 ember késését „eredményezi”. A delutáni menetrend sem szerencsés. Négy óra után pár perccel egy teljesen üres autóbusz megy el a BHG-től 50 méterre levő megálló előtt — ezt sajnos a négy óráig dolgozó munkatársak nem érik el. A következő buszra 15-20 perccel kell várni. Mindez a kellemetlenség elkerülhető lenne, ha a menetrenden változtatnának.

Bodon Zsuzsanna,
a BHG személyzeti osztályának munkatársa

Szerkesztői üzenetek

CS. GY., 4026: noha beküldött versenkek eszméiseivel, indultával, szándékával, aktualitásával, egyszerűen: mondandójával természetesen egyetértünk, s együttérünk önnel betegesedésben is — a beküldött verset nem bírálhatjuk el — a közéleti szempontjából! — másképp mint művet, mint költőt, tehát művészi alkotást. Ebből a kritikai nézőszögből viszont — sajnos — verse nem a líra, hanem inkább a vezércikk gondolati-lágába és annak szükségképp kissé patetikus-didaktikus stílus-elmenyére magasodik; az általános igazság vengzessége azonban más műfaj, mint amire a líra szólóhangszerként alkalmas. Költői — személyes — műalkotásaként olvasunk Szózatát nem „szól” — így közlésére nem vállalkozhatunk.

B. F., 4281: valamelyest az ön Kiáltások c. versére is áll fentebb véleményünk. E vers ugyan néhány sorában felvillant költőibb fényeket, ezeket azonban — mint gyertyalángot hajdan — a hideg sárgaréz kópantó — elnyomja a prózai igazságok mierev. Híradésen tényvilága, más szóval a közgazdasági tárgyú cikkek stb. szóhasználat. Az ún. groteszk műfajában — evesében a tartalommal — ez adott esetben fő formai megoldás lehet — egy szavalókörúrszólás szerinti versben azonban nem szerencsés.

N. A.

Segítségnyújtás

A Reszterédi községi tanács együttműködési megállapodást kötött nemrégiben a Hajdú megyei Állami Epítőipari Vállalattal. A kölcsönös segítségnyújtás alapuló együttműködés keretében a HAEV ebben az évben 120 000 forintot támogatást nyújt

SZÓVÁ TETTÉK

Termefor-probléma

A Dienes Janos utca 23. szám alatt lakó 16 család nevében dr. Fodor László a következőket panaszolja:

Idén februárban az IKV átépítette a ház termoforkéményeit. Ez igen sok kellemetlenséget okozott nekünk, de elviseltük, gondolván, hogy a munkálatok hamarosan elkészülnek. Nehány kivételtől eltekintve azonban a fűdőszobai melegítő k a mai napig is használhatatlanok, ugyanis azok még most sem kapcsolták be a kéménybe. A házban sok idős ember és kisgyermekes család lakik, akik nagyon szeretnék, ha problémájuk rövid időn belül megoldódna.

Mi lesz a Hetra-val?

A rádióból és a napilapokból értesültünk arról, hogy a Trakis Szövetkezet által gyártott Hetra 101 Sat típusú akkumulátortöltő, hordozható ivhességző transzformátort tűzveszélyes volta miatt a KERMI betiltotta — írta Vaskó Istvánné hajdúszoboszlói olvasónk. — Ugyanitt közölték azt is, hogy akik ilyen készüléket vásároltak, kártalanítást kérhetnek. Mi tavaly nyáron vettünk ilyen készüléket, melyet azóta is használunk, de a közlemény megjelenése óta felünk üzemetelni. Kérem, tájékoztassanak, milyen kártalanítást kérhetünk: kicsérlik-e a készüléket vagy visszafizetik az árát?

Fertőző gomba

1982 decemberében költöztem a Széchenyi utca 43. szám alá — közölte Paliga Lászlóné debreceni lakos. — Idén júliusban észleltem, hogy a lakásomban fertőző gomba található. Azonnal jelentettem az IKV-nak, ők az Építészeti Minőségellenőrző Intézet szakvéleménye alapján helyszíni kivizsgálást végeztek, s közölték, hogy fertőtlenítés céljából kicsérlik a parkettát, s kifestik a lakásomat. Kapacitás hiányában azonban a munkákat a mai napig nem tudták elvégezni, ezért kénytelen vagyok hat kisiskorú gyermekemmel egy egészségtelen, hideg lakásban élni.

tótt gyermekintézmények működéséhez. ***

A Volán 6. számú Vállalat taxi KISZ-alapszervezetének tagjai egy járásképtelen, intézetben lakó kislányt patronálnak. A kislány orástanuló a Finommechanikai Vállalat Kossuth utcai műhelyében, ahová a taxis fiatalok szállítják.

Boros

ZALAKIA

est
vél
rá
fig
Lit

— Moziba meg Antanas. a litván napilap, a Tiesas rovatának szerkesztője felkiáltás be hozzám kora vilniusi szállodálmán meresztémem: negyedik hon ilyenkor iszókávét. Kollégám magyaráz: igyeknem mindennaklesz, a Litván vezető várnak befőrendező különbkivül elfoglalt eszó, ha Vitautasciusnak van egy Nem is kell tudania. A vilniusi művészeti vezetővét kétszer ismét Egyszer, amikor a Senki sem akacímű filmet néz, amikor 1977-ben Irodalom egyik szolvastam a chilei szülő Kentauroka 1978-ban szovjecseshzlovák koban nagy sikerű film készült).

Antanas élesen nyarokat a zöld reggeli napsütés utcáin. A Birutes oldalán tágas parkon hosszú kerékeléhatatlan 18 szám alatt apalán szerénykedik Lietuvos Kino tehát a balti 1949-ben épített nemzeti filmipar A porta mögött lág — lám, a fil denütt egyform

Mielie
su pagan

IK
LIETUVOS
TITOBUKAV KIR

...és üdvözölte

mer, garbó, sz napszemveg, le pes társaságunk művészeti vezető szobájában. Antanas: az az öltöny filmstúdió igazgató lette Litvánia lementumfilmese, e löveser férfi pe Gricius operatőr, ki sem akart me sorait és a Létran című Sluckis-regizozatú fényképez viclust azonban sehol.

— Elszaladt gombáért — sügővilág legterhangján.

Az állami díjeme kiruccanása lepne meg? Filmmagyunk? A litván vészet múltjáról gatózni.

A borostyánok Litvániában 190 meg az első m városában. Csakh cári rezsim, semvén évekőtől uralt van kormány n mazta a filmipar sét. Gyenge ezért inkább csak érdekesség az 19 első hangosfilmervas és Linartas Sokáig viselt cipován filmgyártás á években kezdte önálló játékfilmmenes évek közáj, előtte orosz jelentkeztek egyval.

A litván filmgben ünneplte fordulóját. Ja száma 75-100 kö

Borostyánföld filmgyárában

ZALAKIAVICIUS MŰHELYE

A szovjet filmek fesztiválján gyakran szó esik az egyes szovjet köztársaságok filmművészetéről is, minthogy az úzbég, kirgiz, ukrán stb. filmek munkája egyre nagyobb figyelmet érdemel. Munkatársunk a testvéri Litvánia filmstúdiójába látogatott el.

— Moziba megyünk! — Antanas, a litván központi napilap, a Tiesa kulturális rovatának szerkesztője ezzel a lelkes felkiáltással csörtet be hozzám kora reggel. A vilniusi szállodai szobában álmosan meeresztgetem a szemem: negyed nyolc. Ott-hon ilyenkor iszom az első kávét. Kollégám vehemensen magyarul: igyekeztek, mert nem mindennapi előadás lesz, a Litván Filmstúdió vezetői várnak bennünket. A főrendező különben is rendkívül elfoglalt ember. Nagy szó, ha Vitautas Zalakiaviciusnak van egy félórása.

Nem is kell többet mondania. A vilniusi Cinecitta művészeti vezetőjének a nevet kétszer ismertem meg. Egyszer, amikor megnéztem a *Senki sem akart meghalni* című filmet, egyszer pedig, amikor 1977-ben a Szovjet Irodalom egyik számában elolvastam a chilei tragédiáról szóló *Kentaurokat* (amelyből 1978-ban szovjet—magyar—csehszlovák koprodukcióban nagy sikerű kétrészes film készült).

Antanas élesen szedi a kanyarokat a zöldövezet kora reggeli napsütésben ragyogó utcáin. A Birutes fasor egyik oldalán tágas parkok, a másikon hosszú kerítés, előtte vegelhatalatlan kocsisor. A 18 számalatt aprócska táblán szerénykedik a felirat: *Lietuvos Kino Studija*. Ez tehát a balti köztársaság 1949-ben épített filmgyára, a nemzeti filmipar bölcsőhelye. A porta mögött ismerős világ — lám, a filmek mindenütt egyformák —, far-

hetvenes évek közepéig 400 dokumentumfilmet és 1500 híradót készítettek. Nálunk, Magyarországon, a mozik száma háromezer-hatszáz körül van, a harmadannyi lakost sem számláló Litvániában viszont másfél ezer, és évente összesen 48 millió nézőt tartanak számon. Szép

Vitautas Zalakiavicius portréja...

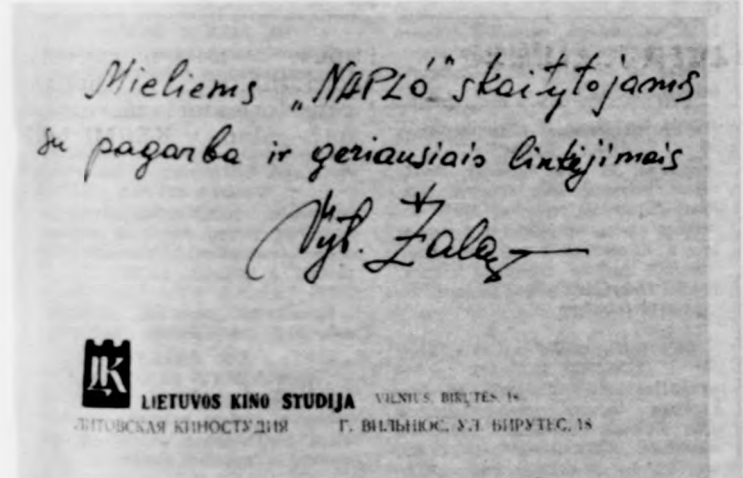
közönségre tett szert tehát a négy évtizedes litván filmművészet, amelyet a történelem iránti fogékonyság, a balladisztikus, komor hangvétel, súlyos drámaiság jellemez. Ennek köszönhetően a Szovjetunió nemzetiségi filmművészetében elért kiemelkedő szerepét? A tünődést sőtben folytatom, azaz folytatom, de a vetítőterem, amelybe a

tapasztalt, idős mesterek nyomdokain Moszkvába indult, hogy az Össz-szövetségi Filmművészeti Főiskolán vértessze fel magát a filmszakma minden csínjával-bíjával. 1957-ben mutatkozott be egy rövidfilmmel (*Vizbe fúltak*) mint önálló alkotó. Ez a kisvárosi mindennapokról szóló szatíráz *Amig nem késő* című, a halászok életéről szóló vígjáték követte 1958-ban. Ő azonban most is, immár 11 filmmel és 24 forgatókönyvvel a háta mögött, 1959-et tartja indulása évének és az

Adám ember akart lenni című filmjét első művének. — Kezdetben olyan karakterű figurákkal foglalkoztam, amelyek velem ellentétesek voltak. Így, ebben a szembenállásban tudtam a legmarkánsabban megfogni a jellemeket, s a külső szemlélő hideg tárgyilagosságával bemutatni, miként fejlődtek az őket körülvevő világ eseményeinek hatására. Az egyetlen feltétel, módszerem a realitás volt, ehhez mindig vakon ragaszkodtam. És hittem, hogy a mozi nemcsak segít, de ösztönöz is a valóság megvizsgálására. Es egyszer csak azon vettem észre magam, hogy vagy én váltam hasonlatossá a figurákhoz, vagy azok fejlődtek velem együtt, de ma már szinte valamenynyí hősömmel egy húrton pendülünk.

Zalakiavicius 1962 óta a Litván Filmstúdió művészeti vezetője. Ekkor már érleli magában a négy fivér sorsának megrázó, a háborút követő években játszódó történetét. A *Senki sem akart meghalni* azóta is legjobb műve, a hatvanas évek litván filmművészetének meghatározó alkotása. Nincs olyan mozijáró szovjet állampolgár, aki még ne látta volna. Eddig százegy országban vetítették. 1967-ben Álami Díjjal tüntették ki. Számos filmje — köztük az *Egy nap története*, a *teljes igazság Kolumbiáról* vagy a *Gudaitszsal közös Tény* — még nem jutott el filmvásznainkra, pedig ő maga már a *Kentaurok* forgatásakor csaknem egy évet töltött Magyarországon.

Juhani Nagy János

...és üdvözölte a Napló olvasóinak

mer, garbó, szakáll, pipa, napszemüveg, lezseriség. Népes társaságunk alig fér el a művészeti vezető picinyke szobájában. Antanas magyarul: az az öltönyös férfi a filmstúdió igazgatója, mellette Litvánia legjobb dokumentumfilmese, ez a kék pulóveres férfi pedig Jonas Gričius operatőr, aki a *Senki sem akart meghalni* képsorait és a *Létra* az égből című Sluckis-regény filmváltozatát fényképezte. Zalakiaviciust azonban nem látom sehol.

— Elszaladt a piacra gombáért — súgja Antanas a világ legtermészetesebb hangján. — Az állami díjas művész eme kiruccanása miért is lenne meg? Filmesek között vagyunk. A litván filmművészet múltjáról kezdve faggatózni.

A borostyánok földjén, Litvániában 1905-ben épült meg az első mozi Kaunas városában. Csakhogy sem a cári rezsim, sem pedig a húszas évektől uralmon levő litván kormány nem szorgalmazta a filmipar fejlesztését. Gyenge színvonalú, ezért inkább csak történelmi érdekesség az 1931-ből való első hangosfilmjük (*Dunareg és Linartas* rendezte). Sokáig viselt cipőjét a litván filmgyártás a negyvenes években kezdte kinőni. Első önálló játékfilmjük az ötvenes évek közepére datálják, előtte orosz rendezők jelentkeztek egy-két munkával.

A litván filmgyártás 1981-ben ünnepelte 40 éves évfordulóját. Játékfilmjeik száma 75—100 között van. A

Zalakiavicius visszatéréseig levő időt kihasználva átvonulunk, máris vásznára szegezi figyelmünket. A „gombavadász” mester a minap befejezte legújabb filmjét, a *Bocsásatok meg!* (így fordítottam, de lehet, hogy *Bocsánat!*) című. A helyszín egy kis sáros litvániai falu, a szereplők: a vidéki orvos, a barátja, az öregedő szülők s egy magányos falusi lány. A történet tisztá képleten nehezen feltehető tiszta gondolatiságot takar. Igazán litván film ez, Zalakiavicius szinte lírai vallo-mása, ószmvetése szűkebb hazája jelenségeivel és embertípusaival. Maguk a stúdiódiábeliek bizonygatják — akik közül sokan először látták így, nézők elé vihetően a filmet —, hogy történelmi jelképei, utalásai miatt ez a mű igazán csak litvánok számára érthető.

Vetítés után, a vilniusi filmbirodalomban sétálgatva a folyosón egyszer csak elrobog mellettünk egy férfi. Oldalra kitértva hatalmas vesszőkoszorú cipel, slampos nadrágja lobog utána, inge kicsúszott a derékszíj öleléséből. Kellekesnek véletem. Kísérőim szólították vissza, hogy bemutassák. A koszorból gombaszag árad — semmi kétség: a mester jött meg.

Első látásra ötvenévesnek sem nézne az ember, pedig 1930-ban született. Szerényebb-szólanabb, furcsább ember annál, hogysem pályája indulásáról bővebben beszéljen. (Ha a gombához értenék, bizonyára többet megtudnánk eddigi életéről.) Zalakiavicius annak a nemzedéknek a tagja, amely

FILMNAPLÓ

Legendák, mondák, hagyományok

John Boorman *Excalibur* című filmjében ősi, kelta eredetű mondákat elevenít meg, melyeknek mesevilága három téma köré csoportosul: Arthur király és a keresztal lovagjainak története, a Szent Grál keresésének legendája, valamint Trisztán és Izolda regéje. Ezek a mondák huzamos népköltészeti és irodalmi vándorlás során a XII. századtól kezdve eljutottak egész Nyugat-Európa irodalmába. E folyamat egyes szakaszai ma sem világosak, de az egészen biztos, hogy számos kelta elbeszélés a nemzetközi folklór motívumainak felhasználásával kalandmesévé formálódott, mindvégig megőrizve a lovagkor történelmi hagyományainak etikai és formai elemeit. Az eredeti mondák történeteit, a benne szereplő hősök sorsának alakulását erősen befolyásolta, hogy a XII. század második felében az irodalmat fantasztikus képzetek, különös szimbólumok, rejtélyes helyzetek árasztották el. A többé-kevésbé reális történeteket is irracionális szálak hálózata be. Arthur király például csatáinak nagy részét elvesztette, az egyik nagy viadalnál ő maga is meghalt: a kelta mítosz meséiben azonban feltámad és várja, hogy visszatérhessen és győzzön. Szerb Antal a világirodalom története című művében e mondával kapcsolatosan a következőket írta: „A jóslat bevált. Arthur és népe valóban meghódították az egész világot, de mint vérbeli mesealakokhoz illik — mese alakjában.”

A XII. század második felében mítosz termett abból az emberi vágyból is, hogy legyőzze a halált és meghódítsa az Ismeretlent. Így keletkezett a Grál-legenda, melyben az alapszó, a „Grál” kelyhet, serleget, illetve széles tálat jelent. A keresztal lovagjainak volt a szent feladata a Kelyh felkutatása, amely boldogságot és talán örök életet is ad megszerzőinek, hiszen nemcsak bőségszaru (soha ki nem fogy belőle) ugyanis az étel és az ital), hanem gyógyforrás is, sőt a misztikus edény segít a termékenység és a fiatalság megőrzésében is. Az ősi, kelta eredetű mondákban a Szent Kehellyel egyenrangú és fontos szerepe van a Kardnak, amelyet még több titok vesz körül, mint a mescékben visszatérő egyéb kultikus tárgyakat. A Kard hol öl, hol gyógyít, hol hatalmat és erélyt ad a birtokosának, hol meg gonosz kezére juttatva halált oszt és feltámaszt.

Arthur halála című műve szolgálta, amelyben a szerző otvözöte a kelta, az angol-szász és a francia változatokat, s ezáltal megalkotta az egész mondanak művészi összefoglalását. Az ősi kelta mondák és a középkori regény alapján Boorman mindenekelőtt magával ragadó látványos mozi alkotott. Egy olyan művet, amely mítikus jellege és kalandos fordulatai révén valószínűleg belopja magát a szórakozni vágyó emberek szívébe. Boorman célja egyértelműen a közönség meghódítása volt, s miközben ennek eléréseért fáradozott, szem elől tévesztett néhány nagyon jelentős dolgot. A forgatókönyv írásakor alkotótársával, Rospo Pallanberggel együtt csak arra törekedett, hogy az egész legendát, összes mellékzáróval együtt begyűmösölje abba — ezáltal a film túlságosan zsúfolt lett, ugyanakkor sok esetben nélkülözi a különböző epizódokat összekapcsoló világos és érthető eseményszálakat. Az egész mű megtekintése után már világossá válnak az összefüggések, de ez önmagában még nagyon kevés. Kétségtelenül az egész középkori erkölcsi világ benne van az *Excaliburban*: lovasgiasság, nagylelkűség, emberség, barátság, gyávaság, keménység, szerelem, gyilkosság, gyűlölet, erény és bűn — minden ami az akkori világ embereinek életét és gondolkodását alapvetően meghatározta. De pont ettől vált zsúfolttá a film, ráadásul számtalan csatajelenetet látunk, amelyek látványként, ilyen mennyiségben, határozottan nyomasztoák.

Sümegei Anikó

TÉVÉTALLÓZÓ

Sűrű, gazdag program várja a Magyar Televízió műhelyeit, stúdióit novemberben. Sorozatok, riportműsorok, tévéfilmek és -játékok felvételeit kezdik meg, illetve fejezik be (év végeről lévén szó, feszített tempóban) a forgatócsoportok, a színtársulatok. A *Műteremben* sorozat stábjára Varga Imre Kossuth-díjas érdemes művész most alakult önálló műzeumába utcai műemlék házába. A műzeumban a mester tart „tárlatvezetést”.

Felvidéki Judit forgatókönyve alapján ugyancsak ő rendezte a *Fabuland* című tévéfilmet. A groteszk történet főszereplője Éva, a harminc év körüli elvált fiatalasszony, akit nyaralásából hazatérve azzal a riasztó hírral fogadnak: az alattuk levő lakásban betörés történt... A film főszerepét Bodnár

Erika, Margittai Ági, Maszlay István, Balázsovits Lajos, Komlós Juci, Kállai Ilona és Trokán Péter játsszák. Báboperát rendez Urbán Gyula. A mű Devecseri Gábor és Ránky György közös szerzeménye, címe *A furfangos csecsemő*. Az opera verseit Weöres Sándor írta. A történet mitológiai hőse a csecsemő Hermes, aki ellopja Apolló teheneit. November 16-án az Erkel Színházban lép fel a világhírű karmester és zeneszerző, Leonard Bernstein. A koncertet a televízió élőadásban közvetíti. Bérés János rendezésében forgatják azt az irodalomtörténeti, verselemző műsort, amely Balassi Bálint *Bűcsű hazájától* című versét vizsgálja. A műsor résztvevői hatodik osztoályos gyerekek, akik irodalomtörténet és gyakorló pedagógusok segítségével ismerkednek a költővel és művével. A zenés tv-színház új műsora *Goldoni* vígjátékának zenés változata, az *Operát Szmirnába*. A darabot Horváth Zoltán rendezte, a főszereplők: Kalmár Magda, Ötvös Csilla, Gregor József, Begányi Ferenc, Gáti István, Korondy György és Rozsos István. Novembertől kezdik el forgatni, Sáfrány József szerkesztő-rendező irányításával, a Hortobágyi Nemzeti Parkban a *székipacsirtáról* készülő filmet. E madárfa alig százfónyi állománya a világon egyedül itt található. Tizenkét hónap az erdőn címmel ugyancsak természetrajzi filmet forgat novemberből Rácz Gábor rendező. A filmsorozat a hónapok változásának tükrében mutatja be az erdőben folyó természetvédelmi, erdőgazdasági és vadgazdálkodási munkát. Közösen képernyőre kerülnek azok a televíziós mű-

vek, melyeknek utomunkalait októberben végezték a televízió műhelyeiben. Készen van többek között *Shakespeare Hamlet* című drámájának televíziós feldolgozása, Esztergályos Károly rendezésében. A televíziós Hamlet: Gálffi László. Magyar-osztrák—NDK koprodukcióban készült az *Adalbert Stifter Brigitta* című elbeszélésének televíziós változata Wolfgang Grück rendezésében. A történet a múlt század elején játszódik Magyarországon, s a reformkorabeli Magyarország valóságába ágyazva beszél el egy rendhagyó szerelmi történetet. Bodrogi Gyula, Máté Erzsi és Szacsay László főszereplésével Dobray György rendezte *Gyurkovics Tibor Szálka hal nélkül* című művét. A film hatrészes sorozat: egy középkori munkás kálváriájáról szól. Már a karácsonyi ünnepekre készült Csányi Miklós rendezésében, Inke László, Antal Olga és Detre Annamária főszereplésével a *Jégapó* című tévéjáték, amely egy orosz népmesét dolgoz fel. *Jelenlevő múlt* címmel népi emlékeket mutat be a pécsi körzeti stúdió októberben elkészült riportfilmje, Bükkösi László rendezésében. A film a védett népi épületek megőrzési módjáról, sikereiről és kudarckörül tájékoztatja a nézőket. Ugyancsak kész, s a vetítésre vár a Radó Gyula által rendezett, s Bolyai János emlékezetére készült *A mindenséget ígérted, apám* című összeállítás. A film a két Bolyai és a kor másik nagy matematikusa, Gauss levelei alapján a két zseni, Bolyai Farkas és János egymáshoz, s a világhoz való viszonyát — tragédiájukat — idézi.

Bihari vers- és prózamondóverseny

1976-ban indította el, s 1984-ben immár kilencedik alkalommal rendezte meg az ELZETT Művek berettyóújfalui gyára és a gyár Bocskai Komplex Szocialista Brigádjája a bihari vers- és prózamondóversenyt.

A verseny nevezési feltételei hasonlóak a korábbi esztendőkéhez. A versenykiírás csak az alsó korhatárt jelöli meg: ez a betöltött 14. életév. Jelentkezni levelezőlapon, név és pontos cím megjelölésével 1983. november 30-ig lehet az ELZETT berettyóújfalui gyára címén (Berettyóújfalui, Széchenyi utca, postafiók, 16. 4101 Bocskai Szocialista Brigád).

Az 1984. évi versenyre elsősorban Radnóti Miklós életművét, valamint megyénk költőinek, íróinak műveit ajánlják a jelentkezők figyelmébe. A választásra ajánlott témakör ezenkívül: a szerelem. A versenyzőknek e három területről kell választaniuk tetszésük szerint négy művet. Az elődöntőket 1984. január 1—20. között rendezik meg, a középdöntőkre február 15—28. között kerül sor, a döntőt pedig április 4-én délelőtt 10 órakor rendezik a berettyóújfalui járási hivatal dísztermében. A nevezési lapon feltüntetett négy műből a verseny zsűrije mindegyik versenyzakaszban csak egy-egy művet kér, melyet a versenyző maga választ ki.

Küzdelmes mérkőzésen

STC-D. Kinizsi 1-1 (0-0)

Debrecen, Vagóhid utcai sporttelep, 1000 néző, vezette: Varga J. (Horváth Gy., Kalmár I.).
Saigóvári FC: Redei - Babcsányi, Juhász, Makos, Kalmár - Csánka, Zsidó, Tóth - Tamás, Kovács II., Gyöngyösi.
D. Kinizsi: Kun - Ludanszki, Garamvölgyi, Takács, Orenstein - Magyar A., Tózsér, Andriko - Bruder, Gajdán, Sebők.
Cserek: Balga helyett Földi a 61. Gajdán helyett Vajda a 70. es Magyar A. helyett Leiszta a 70. percben.
Gólok: Földi a 65. és Sebők a 82. percben.

Az erős szél által támogatott Kinizsi mezőnyfőnybe került, előbb Takács, majd Magyar A. távoli lövést hátrította Redei. A 15. percben Gyöngyösi tiz méterről kapura lőtt, kun kiűtötte a labdát, dr. Kalmár hat (!) méterről fölé rúgta. Érdekes, hogy a Kinizsi főnyereg kevesebbet eredményezett helyzeteket, viszont a ritkább STC-támadásokban volt veszély.

Egy visszavert Kinizsi-támadás

(Fotó: Kalmár István)

Vereség a listavezető otthonában

Eger-DMVSC 1-0 (1-0)

Eger, 3900 néző, vezette: Fekete.
Eger: Bartos - Berecz I., Zsidó, Varga, Szert - Süss, Lengyel, Simon - Szilágyi, Kiss T., Kiss Gy.
DMVSC: Szűcs I. - Paróczai, Szeget, Czizkora, Deákvári - Menyhárt, Kerekes, Szűcs J. - Magyar Zs., Magyar B., Jankovics.
Csere: Jankovics helyett Tóth a 34. Süss helyett Horváth az 57. és Szert helyett Patvaros a 78. percben.
Gól: Kiss T. a 39. percben.
Sárga lap: Szűcs J. a 25. percben.

Nagy érdeklődés kísérte Egerben a tavaly még NB I-es DMVSC vendégjátékát. Noha egy hete a hevesiek otthonukban kaptak ki a Hódmezővásárhelytől, zsúfolásig megtelt a nézőter. Jó iramban kezdődött a mérkőzés a DMVSC hadrendjében az volt a meglepő, hogy Kerekes a középpályán kezdett, és Czizkora volt ismét az első komoly helyzet a hazaiak előtt kínálkozott. Kiss T. beadását Szűcs nem érte el, így Lengyel fejelhetett kapura, és a labda centiméterekkel a felső lécfőlt hagyta el a jätékteret. Majd Simon tört be, és a kaputól 20 méterre Szigeti buktatta. A szabadrúgást Kiss T. végezte el, és "spiccel" megérettetett óriási erejű lövése alig ment fölé. Majd Magyar B. ugrott ki villámgyorsan a jobb szélen, középen Magyar Zs. várta a labdát, de az nem jutott el hozzá. Szűcs J. kapott sárga lapot, mivel szabálytalankodott Szilágyival. A 28. percben a DMVSC rúghatott volna gólt. Kerekes önfeladózó bevetődéssel szerelt egy egri akciót ráadásul úgy, hogy ezzel a labdával remekül indította a bal oldalon Jankovicsot. A szélső lendülettel tört előre, középen Magyar B. is tisztán volt, de Jankovics 16 méterről gyengén a kapu közepére lőtt - Bartosnak nem okozott gondot a labda megszerzése. Czizkora mintaszert indításával Magyar Zs. futott el - középen ezúttal Magyar B. és Jankovics várta a labdát, de hosszú volt a beadás. A 39. percben megszületett a mérkőzés eldöntő gól. A 16-os oldalvonalán, az alapvonal közelében szabadrúgáshoz jutott az Eger. Kiss T. mesterien nyeste

A 27. percben Gyöngyösi bátoritanul cselezgetett, forgolódott a 16-oson belül, de szerelték. A 35. percben Magyar A. szöglete a kapuba csavarodni látszott, de Redei szögletre mentett. A 41. percben nem sok hiányzott ahhoz, hogy a Kinizsi vezetőst szerezzen: Sebők 22 méterről bombázott kapura, de a felső lécfő mentett!

Szünet után már az STC-t támogatta a zimankós szél, s előbb Balga lőtt fölé jó helyzetből, majd Tóth 28 méterről előzta meg a kaput, de labdája a bal kapufa mellett zúgott el, később Kovács II. harminc méterről küldött szabadrúgását tolt szögletre Kun. A 60. percben Tóth balról küldött szögletből Balga az ötösről a jobb kapufára fejelte a labdát (!), két perc múlva Tamás veszélyes lövését hátrította szögletre a

debreceni kapus, hasonlóan mentette később ugyancsak Tamás lövését is, majd Tóth labdáját. A 65. percben Zsidó elcsipített egy pontatlan debreceni átadást, Földit indította, aki atkgyőzött a védőkön, majd 12 méterről a bal alsó sarokba rúgta a labdát. 1-0. A gól után Kun reklámolt a partbírónál, amiért sárgalapos figyelmeztetést kapott. A 67. percben Bruder bal oldali beadása tiszta helyzetben találta Tózsért, aki közelről a bal kapufa mellé fejelte a pettyest. Később Kunnak akadt többször dolga, majd a hajrában frissnek bizonyult a Kinizsi, és a 85. percben egyenlített: egy szabadrúgást Tózsér legurított Sebőknek, aki húsz méterről védhetetlenül bombázott a bal felső sarokba. 1-1.

A szurkolók elégedettek voltak a látottakkal, az eredménnyel, hiszen mindkét kapu sokszor forgott veszélyben, voltak helyzetek, amikor a kapufa mentett, voltak olyanok is, melyeket elhíhataztak a támadók. A szél meghatározó volt a főnyer kialakításában. Az első féldőben a hazaiakat, szünet után a vendégeket segítette, de ezzel kevésbé élték a csapatok, az eredményeseket illetően. Küzdelmes volt a játék, de a színvonal lehetett volna jobb is. Egyébként az STC játékosai a vezetés megszerzése után defenzív játékokat folytattak, s erre „ráfektettek”.

A vendégszempől Redei többször jeleskedett, hátul Makos, a középpályás sorban első sorban Tóth, majd Zsidó tűnt ki, elől Kovács II. jeleskedett. A Kinizsiből Kun a mezőny legjobbjának bizonyult, sok köze volt ahhoz, hogy pontot szerzett a csapat. A védelemből Garamvölgyi és Takács, a középpályás sorból Tózsér volt a hasznosabb, elől Sebők jelentette a veszélyt. Varga J. játékezőtő dntő hibát nem vétett.

Fülep Kornél

Még mindig a VIDEOTON

A labdarúgó NB I 13. fordulójában szombaton a Videoton ismét pontot veszített, de mivel vasárnap a Tatabánya súlyos vereséget szenvedett Újpesten, így a táblázat élén maradt. Szorosan felzárkózott mögé két fővárosi együttes: a Honvéd és az Újpest. A Rába szombati veresége ellenére még az élcsoporthoz tartozik.

Vasárnapi eredmények: MTK-VM-Szeged 2-0 (0-0), gól: Borsó és Fodor; Honvéd-Diósgyőr 4-0 (3-0), gól: Dajka 2, Kozma és Esterházy; Újpest-Tatabánya 3-0 (1-0), gól: Törőcsik, Fekete és Kardos.

Az NB I állása:

1. Videoton	13 8 3 2 25-9 19
2. Honvéd	13 7 4 2 21-8 18
3. Újpest	13 6 6 1 26-15 18
4. Tatabánya	13 7 3 3 18-16 17
5. Rába	13 5 6 2 27-21 16
6. Csepel	13 5 3 5 18-14 13
7. MTK-VM	13 5 2 6 22-22 13
8. Vasas	13 4 4 5 14-12 12
9. ZTE	13 4 4 5 14-12 12
10. Haladás	13 5 2 6 16-21 12
11. Szeged	13 4 4 5 14-19 12
12. Pécs	13 3 5 5 16-19 11
13. FTC	13 3 4 6 19-25 10
14. NYVSSC	13 3 3 7 14-22 9
15. DVTK	13 2 5 6 10-20 9
16. Volán	13 2 4 7 15-28 8

Megyei bajnokság

A megyei labdarúgó-bajnokság elmúlt heti fordulójában 36 gól esett, a Komádi tiz, a BUSE öt, a Mikepércs, a Polgár, a Hajdú Vasas és a Körösszegapáti négy-négy gólt ért el.
Eredmények: Hajdú Vasas-Nagyvárad 4-0 (1-0), Mikepércs-Vámpércs 4-1 (3-0), Tépe-Berettyóújfalú 0-5 (0-1), Derecske-Sárrétudvari 0-0, Hajdúnánás-Polgár 3-4 (2-0), Kaba-Nádudvar 0-1 (0-1), Komádi-Létavértes 10-2 (7-2), Hajdúdorog-Körösszegapáti 0-4 (0-2).
A fordulóról részletes tudósítást holnapi, szerdai lapszámlánkban közlünk.

Totó

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 46. heti tónyerenyének a következők:
13 plusz 1 találatos szelvény 21 darab van, nyerevényük egyenként 84 649 forint. 13 találatos szelvény 51 darab van, nyerevényük egyenként 40 193 forint. 12 találatos szelvény 1750 darab van, nyerevényük egyenként 1118 forint. 11 találatos szelvénye 18 346 fogadónak van, nyerevényük egyenként 107 forint. 10 találatos szelvény 106 374 darab van, nyerevényük egyenként 30 forint.
A telitalálatos szelvény: 1, 1, 2, x, x, 1, 1, 2, 1, x, 2, 1, x, x.

TERÜLETI BAJNOKSÁG

A területi labdarúgó-bajnokság Tisza-csoportjában az özi idényben a 14. forduló nyolc mérkőzését játszottak le az elmúlt héten. Vasárnap győzött a Hajdúszoboszlói és a Balmazújvárosi, de nyert az előzős játszócsapat is. Lehel Debrecenben a Volán ellen, és megőrizte vezető helyét. Idegenben kikapott a Püspökföldön.
Hajdúszoboszlói Boeska-Mátészalkai MTK 1-0 (1-0). Hajdúszoboszlói, 400 néző, vezette Varga. S. Hajdúszoboszlói: Lovas - Kocsis, Derzsenyi, Pipó (Varga), Nagy, Burai, Barna, Quiriko, Sugar (Mezei). Toth, Papp Elégéje változatos, izgalmas volt a játék, annál inkább, mivel a vendégszempől kezdve Varga s. Hajdúszoboszlói a szögletarány 14-7 volt a Mátészalka javára). A döntetlen igazságosabb lett volna a 22. percben Burait elloktek a 16-oson belül, a megítelt 11-est Toth Dávidan értékesítette. Jók: Lovas, Kocsis, Derzsenyi, Nagy, illetve Kovács, dr. Ungvári, Kocsis és Virovecz. Sárga lap: Pipó és Mezei.
Ifjúsági: Hajdúszoboszlói-Mátészalka 0-0.

Női röplabda NB I

DMVSC-DUTEPC 3:1 (-9, 3, 13, 11). Kecskeméti játszottak a női röplabda NB I B csoportjának mérkőzését. A találkozó Ribizsár és Papp vezette.
DMVSC: Leisztné, Bálint, Baloghné, Marek, Siposné és Nagy. Csere: Kincses, Kolb, Kovács E.
A debreceniek - szokásainknak megfelelően - az első játékműt elvesztették. A második szettben elsőprő főnyerben volt a DMVSC, majd a harmadikban és a negyedikben is biztosan győzött. Kitűnt: Leisztné, Baloghné és Nagy.

KÉZILABDA MNK

A legjobb hat között a DMVSC

Döntő érdemek a továbbjutásban: Tóth Rózsa harcos erőnyei mellett eredményes is volt

(Fotó: Kalmár István)

A női kézilabda MNK visszavágó mérkőzésein két debreceni csapat is szerepelt. A továbbjutást csak a DMVSC lányainak sikerült kiharcolniuk, a D. Közúti Építők csapata kiesett a további küzdelmekből.

DMVSC-FTC 22-22 (11-9).

Debrecen, 300 néző, vezette: Kliment, Papp.

DMVSC: TÓTH I. - Törőcsik, Nagy Zs. 1, Medgyessy 2, TÓTH R. 6 (3), Vargáné, Bordás 2. Cs.: Nagy K. (kapus), KADARNE 8, Szántó 1, Szarvas. Edző: Komáromi Ákos.

FTC: Fiedler - Csermelyné 2, Csiba 2, Bajcziné, RÁCZ 5, Gálly, SZABÓ 6 (2). Cs.: Berzsenyi (kapus), Hessz 3 (1), ALBERT 3, Bregócs 1, Fiedler E. Edző: Elek Gyula.

Hétmétersek: 6/3, illetve 4/3. Kiállítások: négy perc az FTC-nél. Az eredmény alakulása: 11. perc 6-0, 23. perc 9-5, 37. perc 13-12, 44. perc 16-15, 57. perc 22-20.

A szokottnál kevesebb néző volt kíváncsi a mérkőzésre, mivel a D. Kinizsi-FTC labdarúgómeccset azonos időben játszottak. A találkozó úgy indult, hogy a DMVSC-lányok elegáns győzelmet arattak. A 11. percben már 6-0 volt a hazaiak javára. Ezután a szívszón küzdő zöld-fehérek felzárkóztak, és a féldőre már csökkentették tetemes

hátrányukat. A második játékrészben izgalmas, fordulatokban gazdag küzdelmet láthatott a közönség. A kapuban Tóth I. ismét remekelt, míg Kádárné hálószaggató góljaival, Tóth R. csupaszív játékával nőtt a mezőny fölé. A Ferencváros csapatában egy ifjúsági játékos mutatkozott be a debreceni közönségnek - kitűnően. A jellegzetes mozgású beállós Albert Magdolna az egykori aranylabdás labdarúgó Albert Flórián lánya. A mérkőzés utolsó percben fokozódtak az izgalmak, mindkét csapat megnyerhetne volna a találkozót, amely végül igazságos döntetlen eredményt hozott.

Budapesti Spartacus-D. Közúti Építők 36-19 (19-8), Budapest, Kőér u. 100 néző, vezette: dr. Gyöngyösi, Kekes-Szabó.

D. Közút: HARMATI - Trencsényiné 2, KOZÁK 3, Kiss E. 1, Csongrádi 3 (6), Faragóné 2, Gyimesiné 5. Cs.: Benzik (kapus), Nagyné, Takács, Purczy, Gáspár. Edző: Tóth József. A Spartacus legjobb dobói: Erdős 8 (2), Strasszer 8 (5), Brányi 7.

Az első féldőben a lendületesen, gyorsan játszó bajnoksapat könnyen növelte a Debrecenben szerzett tetemes előnyét. Szünet után esett a játék irama és színvonala, és ekkor a Közút is jobb teljesítményt nyújtott.

zetést, a 32. percben ismét Bodolai volt eredményes. Az 57. percben, egy szabadrúgás után Kertész lábáról (öngól) került a PMAV kapujába a labda. Jók: Dohány, Bodolai, Repási, illetve Darai, Kertész és Mite.
Ifjúsági: Olefin SC-Püspökföld 3-0 (1-0).
Jászberényi Lehel-D. Volán (3-1) (1-0). Debrecen, 100 néző, vezette Szegedi. D. Volán: Mikhárdi - Solyom, Némethi, Mártina, Nagy, Szabó, Rácz, Váci L., Györki B. (Mikola), Györki G. (Szűcs), Nyitrai. Az előlvas Lehel SC ellen az első féldőben több helyzete akadt a D. Volánnak. Szünet után a jászberényiek kevesebb helyzetüket jobban kihasználták. A 70. percben Czizgany (Lehel) megsérült, kórházba szállították. A gólok: Deme (23. és 60. p), Gombos (73. p), illetve Szabó (70. p - 11-esből), Jók: Fényes, Szantal J., Lukács, Deme, illetve Solyom, Némethi, Mártina és Nyitrai. Sárga lap: Váci L. (70. p).
Ifjúsági: D. Volán-Lehel SC 2-2 (1-1).

Jászkisér-Bakamaz 2-1 (0-0). Jászkisér, 500 néző, vezette Viraighi. G.: Tóth I. (2. mindkét fél 11-esből, az 51. és a 80. percben), illetve Szabó (69. p).
Ifjúsági: Jászkisér-Bakamaz 2-0 (0-0).
Tiszavasvári Lombik-Rákóczi-falva 2-1 (1-1). Tiszavasvári, 300 néző, vezette Veress. G.: Rezek és Héri, illetve Kántor.
Ifjúsági: Tiszavasvári-Rákóczi-falva 5-1 (1-0).
Honvéd Bem SE-Baktalóránt-háza 1-0 (0-0). Cegléd, 300 néző, vezette Szabó I. G.: Kovács.

A területi bajnokság állása

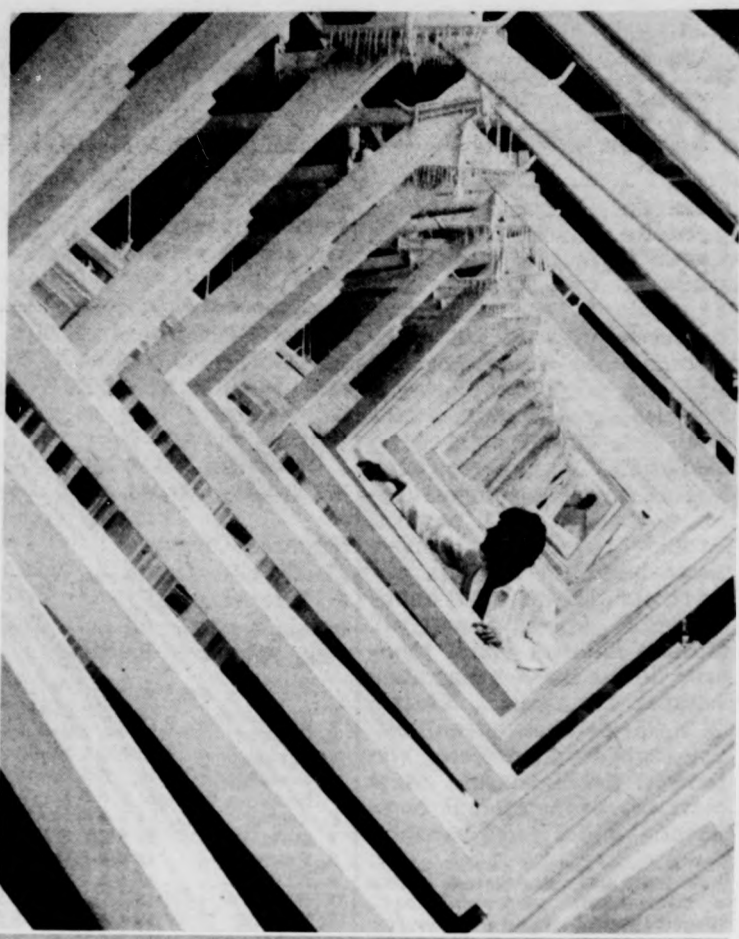
1. Jászberény	14 10 3 3 31-13 21
2. H.-bász.	14 9 2 3 27-14 20
3. Olefin SC	14 8 3 3 31-14 19
4. DUSE	14 8 3 3 25-15 19
5. Jászkisér	15 8 2 4 19-15 18
6. Bem SE	15 7 4 3 16-13 18
7. Rákóczi-falva	14 8 1 5 29-17 17
8. B.-újv.	14 5 4 5 19-14 14
9. Rakamaz	14 6 1 7 16-25 13
10. PMAV	14 5 2 7 17-19 12
11. Kisvárdai	14 5 2 7 20-26 12
12. H.-szoboszló	14 4 2 8 19-27 10
13. T.-vasv.	14 3 6 16-27 10
14. B.-lóránth.	14 2 6 12-22 9
15. Mátészalka	14 2 3 9 8-24 7
16. D. Volán	14 1 3 10 9-29 5

Megkérdeztük:

Mi zavarja a televízió vételi lehetőségeit?

A Debrecen egyes körzeteiben élők egy ideje azt tapasztalhatják, hogy valami zavarja a magyar televízió adásainak vételét. Megkérdeztük Daróczi Antal, a GELKA igazgatóját, hogy mi az oka a hibának.

— November 9-én a 8-as csatornán nagy teljesítményű külföldi, feltehetően román adó kezdte meg sugárzását — kaptuk a választ. — Ez Hajdú-Bihar megyében azoknál a készülékeknél okoz vételi zavart, amelyek a magyar 1-es műsort a 8-as csatornán (Kékes) nézik. Különösen érinti ez a tócskerti és Fényes udvari nagyközösségi antennarendszert. A zavar megszüntetésére a posta nemzetközi vonalon próbál intézkedni. Amennyiben a külföldi adó nem szünteti be sugárzását, úgy az antennarendszerek átépítése válik szükségessé. Ezt vállalatunk az üzemeltetők megrendelésére soron kívül teljesíti. Addig is, amíg az ügy tisztázódik, kérjük a lakosság türelmét.

Az Épület-asztalosipari és Faipari Vállalat íreencvárosi gyárában évente nyolcvan ezer ablakot és százezer ajtót készítenek házigyári lakásokhoz, valamint az egyéni építkezők számára.

(MTI-fotó — Balaton József)

Baleseti krónika

Az elmúlt héten megyénk területén 14 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. A balesetek során három személy életét veszítette, három fő súlyos, tizennégy könnyű sérülést szenvedett.

November 9-én 15 óra 30 perckor Hajdúhadház-Bocskai-kert területén közlekedett Ókros Imréné helyi lakos az általa vezetett segédmotor-kerekpárral. Figyelmenlenség következtében járművével felborult, és súlyosan megsebesült. Megállapították, hogy a vezetés megkezdése előtt szeszes italt fogyasztott.

November 12-én 19 óra 50 perckor a 471. sz. főúton Hajdúsámon és Debrecen között közlekedett Darvasi Ferenc törkevei lakos az általa vezetett KG 68-31 forgalmi rendszámú személygépkocsijával. Gépkocsijának sebességét nem az utvonalon vezetéseinek megfelelően választotta meg, ennek következtében a 9-es kilométertáblától 100 méterre egy balra ívelő útkanyarulatban a gépkocsi kirodott, és az úttest bal oldalán az árokba borult. A gépkocsiban utasként tartózkodó személyek közül N. Zsuzsanna 8 hónapos kisgyerek a kórházban meghalt, édesanyja súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. Darvasi Ferenc vezetői engedélyét a helyszínen elvették.

November 13-án 20 órakor a 47-es számú főútonál Tócska Imre és Derecskei Károly közlekedett Csuhá Sándor Berettyóújfalui. Kun Béla utca 19. szám alatti lakos az általa vezetett TF 04-04 forgalmi rendszámú személygépkocsijával. Járművének sebességét nem a látási viszonyoknak megfelelően választotta meg, és elütötte a vele szemben gyalogosan haladó Bódi Lászlót, aki sérülésébe a helyszínen belehalt. Csuhá Sándor vezetői engedélyét a helyszínen elvették.

A november 7-én 9 óra 25 perckor Hajdúhadház-Téglás közötti közúti—vasúti átjáróban bekövetkezett halálos kimenetelű közlekedési balesetről lapunk 9-i számában már beszámoltunk.

Hangverseny a Nemzeti Színház javára

A felépítendő Nemzeti Színház javára rendeznek hangversenyt vasárnap 19 órakor a debreceni Bartók tereben a Szakszervezetek Megyei Tanácsa, a Kőlcsey Művelődési Központ és a Közkalmozgatók debreceni zeneikara közös összejövetelével. Az est teljes bevételét a nemes ügy támogatására fordítják. A közalkalmazottak zenekarát Tóth László vezényli, közreműködik Balázs István (gordonka), Fekete Ferenc (gordonka), Gellén László (oboa), Mátyás Csaba (hegedű) és Zádor István (gordonka). A műsor: Johann Cristian Bach: D-dúr szimfónia és c-moll gordonkaverseny, Händel: d-moll concerto, Vivaldi g-moll concerto és d-moll verseny két hegedűre és gondonkára, Cluck: részletek a Don Juan balettből, Papp Lajos Az ember tragédiája — szvit és Rossini Hamupipóke — nyitány.

TANÁCSKOZÁS. A Magyar Kereskedelmi Kamara észak-alföldi összekötő bizottsága tagvallalati ülést rendez november 15-én, kedden délelőtt fél 11-től a Debreceni Akadémiai Bizottság székházában.

KIALLÍTÁS. A dán mezőgazdasági múzeum történetét bemutató kiállítás nyílik ma, kedden 13.30-kor a Debreceni Agrártudományi Egylet aulájában.

ELŐADÁS. Vincze Mátyás, a Heti Világadás főszerkesztője tart előadást aktuális gazdaságpolitikai kérdésekről kedden 18 óratól az Orvostudományi Egylet II-es kollégiumának klubvezetőjénél.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: TURI GÁBOR — TELEFON 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:

Egyre több helyen növekszik meg erősen a felhőzet, és a déli óráktól elsősorban az északi országrészben kell számítani kisebb havazásra. A változó irányú szél csak kissé élénkül. Az éjszakához képest szokatlanul hideg marad az idő. A legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1 és mínusz 4 fok között várható.

1983. NOVEMBER 15., ADALBERT, LIPOT NAPJA KEDD

A Nap két 6.48—nyugszik 16.09 órakor (Debreceni adatok: 6.37 és 15.58)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Tíz évvel ezelőtt, 1973. november 15-én halt meg 61 éves korában — Török Erzsébet énekesnő, Kossuth-díjas érdemes művész.

Kolozsvárt született, rövid ideig a kolozsvári Nemzeti Színházban drámai szerepeket alakított. Szanonékesnőnek készült, énekelni Kelen Hugónál tanult, aki azután Bartók és Kodály dalaira, valamint a népdalra rányitotta a figyelmét. Jelentős ösztönzést kapott Basillides Márta művésztől is. Már a harmincas évek végétől elismerten kiváló tolmácsolója volt — izes magyar beszédmódjával — a népdalfeldolgozóknak. Különösen a népbálasták előadásával aratott szép sikert. Fellépett a Független színház rendezvényein és 1941-től rendszeresen szerepelt a Magyar Rádió műsorában is. 1950-től az Országos Filharmónia szólistája volt.

A Vers és Dal Színház — a későbbi Irodalmi Színház — Török Erzsébet és Jancsó Adrienne magyar népdalésztételével nyílt meg 1956 októberében. A magyar népdalkincs népszerűsítésére szívesen vállalt országjáró utakat is. A Televízió Rópiúj, páva: népdalvetélkedőjén zsűritag volt; pályája végén műsorokban megszólaltatta a vallásos népköltészet emlékeit is. Utoljára 1972 októberében énekelt Kodály-műveket, a Zeneakadémián.

Távolabbi kilátások szerdától szombatiig: A nagy hideg mérséklődik. Időnként megnövekszik a felhőzet, futó hózaprok kialakulhatnak. A hét folyamán egy-két óras napsütésre is számíthatunk. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet —1, —6 fok között alakul. A legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 0 fok körül, majd 0, 5 fok között várható. Jelentős mennyiségű (legalább napi 5 mm) esapadék nem várható.

NYÍRSÉGI NAPOK. Rendhagyó énekórát tartanak gyerekeknek ma, kedden 15 órakor a nyírbrányi művelődési házban.

SEGÍTSÉG. Kitűnően vizsgáltak emberségből a Tiszántúli Cipőkereskedelmi Vállalat dolgozói. Egy munkatársnőjük férje sürgős vérértömlesztésre szorult, s a kollektív tagjai egy emberként siettek segítségére. A gyors véradás mehozta az eredményt, a beteg túljutott a krízisen.

SZÍNHÁZ. Balmazújváros szerepel ma, kedden este a Csokonai Színház. A társulat Ruzante A csapadék márdárka című zenés vígjátékát mutatja be 19 órai kezdettel.

TANCOSTOBORZÓ. Fiatalok jelentkezőit várja a Debreceni Agrártudományi Egylet Hortobágy népi táncegyüttese. A csoport tagjai minden kedden és pénteken 18—21 óra között próbálnak az egyetem színháztermében (Böszörményi út 140.).

SKÁLA NYEREMÉNYGÁLA. A Délibáb Áruház titkárságán vehetik át nyeregményeiket a Skála-sorsjegyek nyertesei. Azok se dobják el szelvényeiket, akiknek ezáltal nem kedvezett a szerencse, mert a december 23-i sorsoláson két Dacia személygépkocsit és további száz különféle tárgyat nyerhetnek.

FIZIKUSNAPOK. A rendezvénysorozat keretében a Kőlcsey Művelődési Központban ma délelőtt 9 óratól a csillagászat és az űrkutatás témaköréből vetítenek filmeket. 17 óratól Túl az atommagokon címmel Kiss Dezső akadémikus előadásra kerül sor.

ELŐADÁS. A történelemtanárok baráti körének következő foglalkozásán szerdán 14.30-kor a TIT Csokonai klubjában dr. Hahn István akadémikus tart előadást a császárkori római társadalom szerkezetéről.

Autósorszámok

Trabant Lim. Hyc. (Bp.)	1 143
Trabant Hyc. Combi (Bp.)	104
Trabant Lim. (Debr.)	13 621
Trabant Combi (Bp.)	7 458
Wartburg Lim. (Bp.)	9 975
Wartburg de Lux (Bp.)	14 824
Wartburg de Lux II. (Bp.)	3 085
Wartburg Tourist (Bp.)	6 078
Skoda 105 S (Debr.)	5 444
Skoda 120 L (Debr.)	8 882
Skoda 120 GLS (Bp.)	460
Lada 1200 (Debr.)	16 028
Lada 1300 S (Debr.)	7 019
Lada 1500 (Debr.)	6 376
Lada Combi (Debr.)	2 735
Moszkvics (Bp.)	12 228
Polski Fiat 126 P (Bp.)	16 802
Polski Fiat 1500 (Bp.)	4 075
Dacia (Debr.)	8 273
Zastava (Bp.)	3 139

KÖZLEMÉNYEK

Az Autóklub társasutaszt szervez július 27.—augusztus 10-ig a Los Angeles-i nyári olimpiára. Jelentkezni lehet: Kossuth u. 5. vagy a 14-444-es telefonon. (X)

Ertesztjük kedves vendégeinket, hogy szíveskedjenek ismét megnyitni Debrecen, Petefi utca 46. szám alatt nőt- és férfi fodrász-üzletet. Figyelmes és pontos kiszolgálással várjuk kedves vendégeinket. Nyitás időpontja 1983. november 15. 10 órakor. Nyitva tartás 6.30-tól 21 óráig. Szombaton 6.30-tól 18 óráig. Debreceni Fodrászipari Szövetkezet vezetősége. (X)

A török-szentmiklósi Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola a 3/1972. (III. 7.), valamint az 1/1976. (I. 8.) MÉM sz. rendelet alapján technikumminősítő vizsgát szervez szaktan. A jelentkezők feltételül: 1. A növénytermesztési szakirányúknak megfelelő szakközépiskolai vagy azaz egyenértékű minősítő végzettség. 2. Növénytermesztési munkakörben eltöltött legalább 2 éves szakmai gyakorlat. 3. A munkahely felvételi listavaslata vagy kedvező véleményezése. A jelentkezők az iskolától legkésőbbi jelentkezési lapot töltenek, melyhez csatolni kell a feltételek teljesítéséről szóló bizonyítványt, illetve igazolásokat. A minősítő vizsgára 1984. január 31-ig lehet jelentkezni, a vizsgák november hónapban lesznek. Bővebb felvilágosítást ad a Székács Elemér Mezőgazdasági Szakközépiskola igazgatója (3201 Török-szentmiklós, Felszabadulási u. 50.). (X)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI

Premier előtt: Mennyel seregek (magyar). Híradó 11. 2. hn. 4. hn. 6. Excalbur (Vér és mágia). (fr. I—II. 16). Vig p. 10. 4. 7. A hentesférfé (cse.). Horváth Árpád 6. Apolló n. 10. Riki-tiki-tévi (szovjet). Meteor 3. Vig hn. 2. Röpke éjszaka (szovjet). Apolló 6. Csillagok háborúja (amerikai. I—II.). Delta f. 6. Lila ákák (magyar). Meteor mese 3. n. 6. Meztelen diplomata (magyar). Apolló 8. Örült nők ketrece (olasz. 16). Meteor n. 6. n. 8. A postás mindig kétféleszenget (amerikai. I—II. 16). Híradó f. 10. hn. 8. Piedone Egyiptomban (olasz). Apolló n. 12. hn. 2. Régi nyár (magyar). Apolló f. 4. Tükör (szovjet). Klinika 5. 7. Volt egyszer egy vadnyugat (olasz. I—II.). Vig kamara f. 5.

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház 19 órakor a meghirdetett C'est la guerre és Lysistraté operavígjátékát mutatja be. A műsorvezetését a Tévészek vígjátéka kerüli színe. Lendvay-bérletek érvényesek.

TELEVÍZIÓ

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Tévétorna. 8.05—9.25 Iskolatév. 9.25 Megvalósult álmok. 9.50 Lottósorsolás. 10.00 Olajralépés. Francia filmvígjáték. 11.35 Képzés. 15.00—16.20 Iskolatév. 16.25 Műsorismertetés. 16.25 Hírek. 16.30 Postafutók 250. 16.30 Szanzipodium. 17.30 Mi legyen? 17.35 Képzés.

UNGVAR: 17.00 Kertünk. 17.30 Az ifjú. Tv-film. 19.00 Híradó. 19.35 A Szovjetunió Nagy Színházának hangversenye Borogyin születésének 150. évfordulójára. Utána: A világ eseményei — A hét eseményei.

RÁDIO

KOSSUTH: 4.25—7.59 Jó reggelt! 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Műsorismertetés. 8.20 Mai kulturális programok. 8.27 Távolság Kelet várása. 8.57 A Népezen Hangos Újság melléklete. 9.44 Farkas Ferenc gyermekmuzsikája. 10.00 Hírek. Időjárás. 10.05 MR 10—14. 10.35 Purcell operából. 11.41 Egy című emlékirat. 12.00 Déli krónika. 12.30 Ki nyer ma? 12.40 Reklám. 12.45 Törvénykönyv. 13.00 Kapszolyok a Magyar Nemzeti Galériát. 14.00 Kórusok, hangszerszólók. 14.00 Elővilágítódalom. 15.00 Hírek. Időjárás. 15.05 Daloló, muzsikáló járás. 15.28 Nyitókép. 15.38 Hallgatónk figyelmébe! 16.00 Petress Zsuzsa operettfelvételeiből. 16.29 Zengjen a muzsika! 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Arcélek. 17.30 Az RCA szimfonikus zenekar filmenként. Szabó család. 18.15 Hol volt, hol nem volt... 18.25 Mai könyvajánlatunk. 18.28 Hallgatónk figyelmébe! 18.30 Esti magazin. 19.15 Noták. 20.00 Ver-senyársak lesznek? 20.30 Új operalemezeinkből. 21.03 Remektrók. Időjárás. Sport. 22.20 Francia madrigálok. 22.50 Hétköznapi kutató. 23.00 Évszázadok mesterművei. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Virágénekek. 0.25 Himnusz. 0.30 Vízjelző szolgálat.

PETŐFI: 4.25—7.59 A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Az NDK Néphadseregének központi zenekara játszik. 8.20 Tíz perc külpolitika (ism.). 8.30 Hírek. Utközben. 8.35 Társalgó. 10.00 Zenedélelőt. 12.25 Gyermekek könyvespolca. 12.30 Melódiakötel. 12.35 Látószög. 13.30 Muzsikáló természet. 13.35 Rác Aladár cimbalmozik. 13.45 Időjárás- és vízjelző szolgálat.

Gyártók és kereskedők szorosabb együttműködése

Még igazából el sem kezdődött az idei tél, a kereskedelmi szakemberek azonban már 1984—85 őszi—téli divatjával ismerkedhetnek meg hétfőn a Magyar Divatintézetben. A korai bemutatkozó célja, hogy a kereskedők lássák, mit kínál a hazai ruházati ipar, milyen divatirányzatok várhatók, felkészüljenek a központi üzletkötésekre, amikor eldől, milyen termékekkel találkozhatunk majd a boltokban. A szakemberek véleménye szerint a felvonultatott kollekció a hazai alapanyaggyártók és konfekcionáló vállalatok együttműködési készségének további erősödését tükrözi. A korábbiaknál összehangoltabb termékinálatokkal — alapanyagokban, színökben harmonizáló ruházati cikkek, cipők, különféle kiegészítők — már az idén is javították az ellátás színvonalát. A bemutatott Magyar Divatintézet és a gyártók most a kereskedelmi szakembereket is bevonták ebbe a munkába.

A bemutatott a közeli hetekben az ország 7 nagykereskedelmi centrumában megismétlik, ahol a nagykereskedelmi vállalatok vendégül látják partnereiket is. (MTI)

Budapesti Fred S. Megkezdte

Kedden a késő délutáni órákban Budapestre érkezett Fred Sinowatz, az Osztrák Köztársaság szövetségi kancellárja, aki Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására hivatalos látogatást tesz Magyarországon. Vele érkezett felesége, Hermine Sinowatz. A kancellár kíséretében van Heinz Fischer tudományos és kulturális miniszter, Erich Schmidt kereskedelmi és ipari miniszter, valamint az osztrák politikai élet több más vezetője. Fred nepes, gazdasági tekintetben a legfejlettebb országok között áll a gazdasági fejlődésben. A kancellár kíséretében van Heinz Fischer tudományos és kulturális miniszter, Erich Schmidt kereskedelmi és ipari miniszter, valamint az osztrák politikai élet több más vezetője. Fred nepes, gazdasági tekintetben a legfejlettebb országok között áll a gazdasági fejlődésben.

A vendégek között megjelent Lázár György, a Minisztertanács elnöke, Várkonyi László, a külügyminiszter, a politikai élet vezetői, valamint a Magyar Népköztársaság és Arthur Agstner, az Osztrák Köztársaság nagykövete.

Áruszállítás

A MÁV és fuvarozás

A MÁV és fuvarozás

A MÁV és fuvarozás